

Ceļojums uz Gruziju ziemā.

→ 6.-7. lpp.

V.Plūdoņa Kuldīgas vidusskolas padomes priekšsēde Edīte Petrika: „Neklātienes mācībās no 1. līdz 3. klasei iet visgrūtāk, jo noteikti jābūt vecāku klātbūtnē.”

→ 3. lpp.

→ 5. lpp.

Kurzemnieks

LAIKRAKSTS VIDUSKURZEMEĪ

Cena 0,80 eiro

Nr. 9 (11 642)

Otrdiena, 2021. gada 2. februāris

Friziere **Monta Putniņa**: „Pandēmiju uztveru kā oficiālu atvaļinājumu, jo parasti mēdzu padoties un sev brīvdienu noņiept, ja klientam ļoti vajag.”

Karoga dienā – Zemessardzes zibakcija

Katru gadu 29. janvārī Skrundā svin Karoga dienu, lai pieminētu 1919. gada notikumus, kad pulkveža Oskara Kalpaka bataljons atbrīvoja Skrundu no lieliniekiem un izcīnīja ļoti svarīgu uzvaru, kas noteica Neatkarības kara gaitu. Šoreiz svētki aizvadīti klusi, bet ar Zemessardzes zibakciju.

4. Kurzemes brigādes zemessargi cauri pilsētai devās ar militāro tehniku, tādējādi godinot šo dienu un O.Kalpaka paveikto. Vizītē bija ieradies arī aizsardzības ministrs Artis Pabriks un ministrijas valsts sekretārs Jānis Garisons, kuri kopā ar Kurzemes brigādes komandieri, pulkvedi Andri Riekstu un novada domes priekšsēdi Loretu Robežnieci Skrundas centrā nolika ziedus pie piemiņas akmens O.Kalpakam. Akcija netika publiski izziņota, lai iedzīvotāji nepulcētos.

„Mēs visi esam neapmierināti ar to, ka Covid-19 krīze ieilgusi, bet es gribētu atgādināt – kad tā būs pagājusi, visas drūmās dienas un neapmierinātība pārvērtīsies par pozitīvām atmiņām,” pēc ziedu nolikšanas *Kurzemniekam* sacīja A.Pabriks. „Ja atceramies 1919. gada janvāra notikumus, tos arī uzņēma ar dalītām jūtām, jo cilvēki cīnījās un krita, bet nu tā ir uzvaras diena. Rezultāts bija pozitīvs.”

Aizsardzības ministrs uzsvēra, ka katra darbībā mēdz būt kļūdas, var kaut kas nepatikt, bet kopīgiem spēkiem situācija tiks pārvarēta. Gan Skrundas, gan visiem topošā novada iedzīvotājiem viņš novēlēja veiksmi un ticību tam, ka viss būs kārtībā.

Aizsardzības ministrijas vadība apmeklēja arī Rudbāržu muižu un ar L.Robežnieci un pašvaldības izpilddirektoru Gunti Putniņu pārrunāja pulkveža O.Kalpaka profesionālās vidusskolas izveidi. Tāpat tika apmeklēts poligons *Mežaine*, kur ar tā attīstību iepazīstināja Kurzemes brigādes komandieris A.Rieksts.

Alberta Dintera teksts un foto

Zemessardzes 4. Kurzemes brigāde Skrundā svinīgā braucienā godina Karoga dienu un pulkvedi Oskaru Kalpaku.

Bezdarbnieki var mācīties attālināti.

→ 3. lpp.

Kā klājas mazajiem veikaliņiem.

→ 2. lpp.

Ko pašvaldības gaida no Labklājības ministrijas.

→ 10. lpp.

Horeogrāfe **Ieva Biteniece** par cīņu ar ādas vēzi: „Man vairs nav bail no riskiem, no nāves, un diskomfortā slēpjas mans komforts.”

→ 8. lpp.

PIEKTDIEN, 5. februārī:

- Raimonds Pauls un Kuldīga.
- Gints Grāvelis – Liepājas gada aktieris.
- Sākas priekšvēlēšanu aģitācija.
- Kabiles pagasta notikumi.
- Pensionāru veikaliņā *Artava*.
- Radoša pieeja pandēmijai.

REDZĒJUMS

Dumjāki jau nekļūs

Klausoties, kā Kuldīgas novada pagastu pārvalžu vadītāji apspriež grūtības laukos, ko ģimenēs, īpaši daudz bērnu saimēs, radījušas attālinātās mācības, mēģināju atcerēties savas skolas gaitas. Kam pateikties, ka pamatskolā dažbrīd biju apaļa teicam-niece? Skolotājiem, vecākiem? Ne jau nu mammai Gūglei un internetam, kas tolaik pie mums vēl bija zinātniskā fantastika. Atceros, ka tēvs, par četrinieku zemāku atzīmi ieraudzījis (tolaik piecu ballu sistēmā), aiz rokas veda pie skolotājas laboties. Laikam jau viņa pirmās Latvijas brīvvalsts laika skolā gūtās zināšanas ne algebrā, ne vēsturē tā īsti neatbilda padomju izglītības programmu prasībām. Par krievu valodu pat nerunājot – to mācīties man palīdzēja mamma, jo Sibīrijā bija beigusi krievu skolu. Bērnodārzā neesmu gājusi. Vecāki daudz lasīja: grāmatas, avīzes. Tad jau laikam no viņiem iemācījies burtus atpazīt. Savukārt rēķināšanā tolaik varēja vingrināties, ar māsu un citiem bērniem veikalus spēlējot ar vecajiem koka skaitāmkauliņiem. Tātad kaut kāda ģimenes nozīme bijusi, vismaz pirmos soļus zinību kalnā sperot.

„Nenoliedzami grūtāk šodien ir skolas vecuma bērnu vecākiem, kuriem arī savs darbs jādara.”

Mācījies Kuldīgas 2. vidusskolā, un tur ziemas spelgonī kā likums „katru gad’ no jauna” plīsa apkures katli. Tām klasēm, kam pietrūka telpu citās skolās, bija mājsede. Diemžēl ne ilgstoša, jo kaut kad jau tos katlus salaboja. Manā laikā viens no teikumiem, kas ar prieku bieži lietots, bija: „Es todien nebiju skolā!” Ja vien bija mammas vai tēta parakstīta ataisnojuma zīme, tad varēja tikt no kontroldarba pildīšanas vaļā.

Manas meitas gan gāja bērnodārzā. Tad bija jānoņem ar darba lapām. Vēl sākumskolā un dažus vēlākos gadus viņām noderēja manas augstskolā gūtās zināšanas. Pēc tam prasme iemācīt to vai citu priekšmetu bija atkarīga no pedagoga. Atceros vecāku sapulci, kurā vismaz divas reizes izskanēja: „Mēs varam iemācīt tam, kurš nāk uz skolu.” Tas nemaz nebija tik ļoti sen, kad par koronavīrusu sekām pat nojausmas nebija.

Gadu skaita ziņā ne manam, ne manu bērnu, ne tagadējam skolas laikam tādas lielas šķirtnes jau nav, tomēr ļoti strauji daudz kas ir mainījies. Nenoliedzami grūtāk šodien ir skolas vecuma bērnu vecākiem, kuriem arī savs darbs jādara. Skolotājiem, kuru slodzi un likmi attālinātajās mācībās nevar aprēķināt. Tomēr nedomāju, ka ne Covid-19 ierobežojumu un tehnoloģiju nepilnību, ne datoru un zinošu vecāku vai skolotāja klātienē padoma trūkuma dēļ laukos iestāsies garīgā atpalicība.

Daina Tafelberga

TRIS PAR VIENU

Kā vērtējat situāciju rūpniecības preču tirdzniecībā, kurā tagad daudz aizliegumu?

„CENŠAMIES UN CĪNĀMIES”

1. Inga Stara, SIA Metriņš veikala *Bērnu bodīte* pārdevēja:

– 18. decembrī mums bija pēdējā normālā darbdiena, tad bijām dīkstāvē, un kopš 12. janvāra darbalaiks ir samazināts un sestdienās nestrādājam. Cilvēki uz veikalu nāk ļoti maz un ir nesaprašanā, kāpēc bērnam zeķītes var nopirkt, bet turpat blakus apakšbikses

nedrīkst. Ir neapmierināti. Pērk nepieciešamāko: cimdsus, zeķes. Bērni aug, vajadzīgi jauni apavi, virsjakas, ziemas bikses, džemperī, bet attālināti tos pasūtīt ir neiespējami. Visiem modeļiem izmēri precīzi neatbilst standarta izmēram – vecāki vēlas bērnam apģērbu uzlaikot un tikai tad iegādāties.

Kaut kā cīnāties, bet strādāt ir ļoti

smagi. Cik ilgi šādi varēsim noturēties, nezina. Vadītāja saka, ka centīsimies. Man šķiet, ka tādi ierobežojumi nav pamatoti. Pie mums mazajā veikaliņā cilvēki nepulcējas. Nekad te drūzma nav bijusi. Pa vienam diviem ienāk, distanci ievēro. Drīzāk daudz cilvēku vienuviet ir lielajos pārtikas veikalos.

„NEGRIBAM PABALSTUS. GRIBAM STRĀDĀT”

2. Elīna Žukova, apģērbu un apavu veikala *Armadio* īpaš-niece:

– Attālināti turpinu tirgot, bet par spīdošu šo situāciju nevar nosaukt. Tā nav normāla – cilvēkam apģērbs un apavi jāuzmēra, pirms tos pērk. Mums mazpilsētā ziemā cilvēku nav tik daudz, lai stāvētu rindā un drūzmētos apģērbu veikalā. Lielveikalus gan

gāj rīnķī, bet tur tirdzniecība drīkst notikt. Šausmīgi negodīgi! Ar tādiem lēmumiem valdība atbalsta ārzemju uzņēmumus, bet savējos apzināti gremdē. Rēķini, nodokļi jāmaksā. Vienīgi par īri krīzes situācijā mums ēkas īpašnieks dod atlaidi.

Dīkstāvē arī nevar iet. Pirmkārt, ar to pabalstu nevar izdzīvot. Otrkārt, darba devējam pie valsts dotā pabalsta nestrā-

dājošajam darbiniekam jāpiemaksā. Kur lai ņem to naudu, ko piemaksāt? Treškārt, iepirktais ziemas preces vispār netiek iztīrītas. Pat ne tas mazums, kas tagad. Kur tad lai liek? Kastēs uz nākamo gadu? Mēs gribam dzīvot, kā normāliem cilvēkiem pienākas. Negribam pabalstus – gribam strādāt.

„KOLOSĀLS BARDAKS!”

3. Aldis Dilāns, datorlietu un kancelejas preču veikala *PC Konsultants* īpašnieks:

– Tirgotāji nolikti uz pauzes. Ministru kabineta noteikumi uzrakstīti šausmīgi neskaidri, un ir dažādi traktējumi, ko drīkst tirgot un ko ne. Cilvēki meklē apvedceļus, kā pie mantām tikt. Šajā bardakā aizvien vairāk parādās kreisā tirdzniecība, par ko netiek ne čeki sīsti, ne nodokļi maksāti. Nemaz nerunājot par to, ka netiek ievēroti epidemioloģiskie ierobežojumi.

Mehāniski aizslēdzot kādu nozari uz ilgu laiku, loģiski, ka ūdens meklēs ceļus, pa kuriem izlīt cauri. Iedzīvotāju apzinīgums ne tuvu nav tāds, lai censtos likumus ievērot. Katram sava vajadzība tuvāka.

Atbalsts, ko valdība propagandē kā uzņēmējiem pieejamu, nemaz tik vien-

kārši nav saņemams. Tad vēl Veselības ministrija informē, ka ierobežojumi būs tik ilgi, kamēr kumulatīvajā periodā saslimušo nebūs vairāk par 200. Nu, piedodiet! Vai tas būs vasarā? Pa to laiku mazumtirgotāji būs aizgājuši pa skuju taku! Veikalu aizvēršana varētu būt īslaicīga, piemēram, uz nedēļu, bet kompleksā ar citiem noteikumiem, lai apturētu cilvēku plūsmu. Tagad to izdarot veikalos, bet mierīgi atļaujot braukt pārpildītā transportā, tam nav jēgas. Ja tieši tirdzniecība ir tik bīstama, kāpēc lielveikalos masveidā nav saslimušas kasieres? Tātad tur saslimšana neizplatās tik ļoti. Skolotājas slimo. Tas nozīmē, ka, esot vienā telpā ilgi, bīstamība pastāv. Vairāk izklaides vietās, kur ir ilgstošs kontakts un slihta gaisa apmaiņa, ir bīstami. Bet par veikaliem tādu ziņu nav. Grieķija minēta kā piemērs,

kur, atverot tirdzniecību, saslimšana pieauga. Bet tur tā tika atvērta kopā ar skolām.

Valdība saka: ierobežojumi ir visās Eiropas valstīs. Bet tur, ja veikals var strādāt, tad drīkst tirgot visas preces. Ierobežojums preču grupām bija tikai vēl dažās valstīs. Tā tiek kropļota konkurence. Arguments, ka visu var nopirkt internetā, ir apšaubāms. Iedomājieties pensionāru no Rudbārziem, kuram vajag automašīnai rezerves daļu vai kaut ko no santehnikas! Kā lai to izdara? Vai nu šmaukties un mēģināt nopirkt *pa kreiso*, vai palikt bez preces.

Aplamību ir daudz. Savā valstī ar mūsu cilvēku blīvumu un ieņēmumiem nevaram kā piemēru ņemt bagātas Eiropas valsts metodiku. Tur slēgtajiem veikaliem ir pilnīgi citāds atbalsts.

Jolanta Hercenberga

MANUPRĀT

Izsmēķi ir atkritumi!

Esmu mierīgs cilvēks – saspringtās situācijās pārāk nesatraucos un ātri dūsmās neaizsvīstos, taču aizvakar gan *sacepos*. Šoreiz runa ir par smēķējošo sabiedrības daļu. Ne par to, cik tas kaitīgi veselībai, jo tas uz katra paša sirdsapziņas, ne par to, ka kāds vienaldzīgi pūš sejā dūmus, bet tieši par koordinācijas traucējumiem. Jūs jautā-siet, kāds smēķētājiem sakars ar koordināciju. Arī man radās šāds jautājums, ieraugot izsmēķiem

piedrazotus parkus un ielas, īpaši, kad to paklājs izveidojies blakus atkritumu urnai. Vai tiešām ir tik grūti izmest tam paredzētajā vietā dažus centimetrus tālāk? Es saprotu, ka metot var netrāpīt, ka vējš izpūš no rokām vai suns pēkšņi izbiedē no smēķa gals izkrīt no rokām, bet kas ir aizliedzis to pacelt un izmest, kur pienākas? Lai gan padziļinātu pētījumu nav, zinātnieki lēš, ka cigarešu filtram vajag 500–1000 gadu, lai dabā pilnīgi sadalītos. Bal-

tās šķiedras tajā ir nevis kokvilna, bet gan plastmasa. Precīzāk, celulozes acetāta polimērs, ko izmanto plastmasas ražošanā. Mēs kaut kā esam iedomājušies, ka izsmēķi nav atkritumi, un metam tos pa labi un pa kreisi. Taču šāda domāšana jāizskauž, ja vēlamies dzīvot tīrā un skaistā pilsētā. Ceru, ka cilvēki vairāk aizdomāsies gan par ietekmi uz vidi, gan to, kā izskatās apkārtnē, kurā pašiem jādzīvo.

Elisa Rudzīte

Ja pamanāt ko interesantu, nofotografējiet un sūtiet: redakcija@kurzemnieks.lv!

Par iepriecām un pabēdām ziņojiet *Kurzemniekam* e-pastā: redakcija@kurzemnieks.lv. Lasītāju vērojumi nav anonīmi.

Neklātiene: vērojumi, secinājumi

Edīte Petrika,
V.Plūdoņa
Kuldīgas
vidusskolas
padomes
priekšsēde

Neklātienes apstākļos dzīvojam jau kopš pagājušā gada pavasara, kad uzliesmoja pirmais kovidvilnis un mācības pirmo reizi notika attālināti. Skolai ir bijis laiks izvērtēt ieguvumus un minusus, stundām notiekot šādā režīmā.

Uzskatu, ka Viļa Plūdoņa Kuldīgas vidusskola ir izstrādājusi samērā pozitīvu plānu, kas palīdz šajā procesā virzīties uz priekšu. Skolai bijusi iespēja salīdzināt, kā klājās pagājušā gada pavasarī, rudens semestrī un pašlaik. Kopā ar mums, vecākiem, ar audzēkņiem un pedagogiem ir izvērtēts labākais variants, un skola strādā pēc nedēļas grafika, kas tiek atsūtīts piektdienā pirms jaunās mācību nedēļas. Audzēkņi var izveidot savu plānu, kurus priekšmetus mācīsies ātrāk, kuros jāiegulda vairāk darba, tāpēc tos gatavos pakāpeniski, kurus atstās apguvei uz nedēļas beigām. Skola ar datoriem nodrošinājusi visus bērnus, kuriem bijusi šāda nepieciešamība. Tāpat ir ļoti kompetents datortecniķis, kurš palīdz, ja datoru vajag savest kārtībā.

Katru dienu notiek tiešsaistes stundas platformā Zoom – ir obligātās, kad visi apgūst jauno vielu, notiek patstāvīgie darbi, respektīvi, stundas notiek identiski kā skolā, bet katrs atrodas savā vidē. Tas arī ir viens no smagākajiem jautājumiem, jo

audzēkņi vairs netiekas, viss notiek tikai attālināti, bērni ir noguruši, jo pietrūkst draugu un skolas vides.

Domāju, ka, sākot no 6. klases, skolēni jau ir ļoti patstāvīgi un ar mācībām tiek galā. No 1. līdz 3. klasei noteikti iet visgrūtāk, jo jābūt vecāku klātbūtnei. Bērni ir par mazu, lai uzdevumus paveiktu patstāvīgi. Ja vecāki var šim procesam pieslēgties, tad domāju, ka bērni uzdevumus izpilda, bet tiem, kam vecāki var palīdzēt tikai ārpus darbalaika, ir vairāk grūtību. Sadarbojoties ar pedagogiem, tādas situācijas jārisina. Uzskatu, ka šajā vecuma posmā vislabāk būtu apmeklēt skolu klātienē, un ceru, ka drīzumā tas varēs notikt.

Runājot par pārbaudes darbiem un eksāmeniem, noteikti jāskatās, cik ilgi ierobežojumi būs spēkā. Ja februārī tie nebeigsies, uzskatu, ka eksāmeni jāatceļ. Daudzus vecākus tas uztrauc. Rodas jautājums, kādi būs iestāšanās nosacījumi, ja bērns dodas uz citu izglītības iestādi. Domāju, ka tas jālemj Izglītības un zinātnes ministrijai, lai nosacījumi visur būtu vienoti.

Izglītības kvalitāte noteikti ir pasliktinājusies, jo, apgūstot programmu klātienē, līmenis noteikti ir augstāks. Esmu domājusi, ka saslimstības līmeni varētu izvērtēt katra pašvaldība, un, ja tas ir zems, atļaut turpināt mācības klātienē, bet, tā kā valdība šādu lēmumu nav pieņēmusi, tad dzīvojam pēc kopīgiem noteikumiem.

Iesakam visiem būt ļoti pacietīgiem, jo grūti ir gan pedagogiem, gan vecākiem, gan audzēkņiem. Būsim saprotoši viens pret otru šajā periodā un, ievērojot valstī noteiktos ierobežojumus, gaidīsim pozitīvas pārmaiņas!

Bezdarbniekiem – attālinātas mācības

Sandra Krinkele,
Nodarbinātības
valsts
aģentūras
(NVA)
Kuldīgas
filiāles
vadītāja

Laikā, kad klātiene mācības nav iespējamas un filiālēs nav arī vēl sākti attālināti kursi, NVA sadarbībā ar Latvijas Universitāti piedāvā iespēju reģistrētajiem bezdarbniekiem un darba meklētājiem vairākus kursus bez maksas apgūt attālinātās izglītības platformā *LU Open Minded*.

Vēl līdz 5. februārim var pieteikties tiešsaistes kursiem *Finanšu antropoloģija. Lekcijas par naudas nozīmi*, ko vada Andris Šuvajevs, un *Gribasspēks*, ko vada Ansis Jurgis Stabingis.

A.Šuvajeva mācības paplašina skatījumu uz finanšu apriti. Tajās tiek stāstīts, kā darbojas finanšu sistēma un kāda nozīme tajā ir dažādām valstīm, skaidrots, vai

nauda ir tikai sauss ekonomikas rīks vai arī tā iemieso kosmoloģisku, politisku un morālu vēstījumu par mūsu dzīvi. Latvijas iedzīvotāju aktuālie ekonomiskie sarežģījumi tiek apskatīti gan vēstures, gan teorijas kontekstā.

A.J.Stabinga kurss atklāj gribasspēka un sasniegumu ideoloģijas dažādās iespējas, kā arī gribasspēka saistību ar cilvēka brīvību, emocijām, stresu un spēju sasniegt mērķus. Tiek piedāvāti paņēmieni, kā iepazīt sevi.

Platformā *LU Open Minded* ir arī citi piedāvājumi. Jebkurā laikā var noskatīties videolekciju kursu *Praktiskā makroekonomika*, kas populārzinātniski izskaidro šīs nozares ietekmi ikviena cilvēka dzīvē un dažādus jēdzienus: procentu likme, cenu līmenis, investīcijas, maksājumu bilance u.c. Kursu pasniedz LU asociētā profesore Sandra Jēkabsons. Par mācību sākšanu un pabeigšanu jāinformē NVA filiāles atbildīgais darbinieks.

Piesakoties filiālē kādiem kursiem, dažu dienu laikā uz norādīto e-pasta adresi tiek nosūtīta piekļuves saite. Tiem, kuri šajā platformā jau mācījušies, piekļuve būs atrodama NVA klienta profilā. Bez maksas mācības jāpabeidz 120 dienās kopš piekļuves saņemšanas.

Neveiksmīgais stabs

Ar auto nolauztais laternas stabs Baznīcas ielā skumji guļ ietves malā.

Kuldīgā, Baznīcas ielā, pretī veikalam Saldo, pagājušo ceturtdien nolauzta laterna, kas dienu vēlāk vēl atradās turpat, taču automašīnas stikli un lauskas bija savāktas. Savā pastāvēšanas laikā tā cietusi vismaz piecas reizes.

Pašvaldības policijas priekšnieks Kaspars Šabāns komentē: „To nolauza 28. janvāra pēcpusdienā ap 18.00. Viss fikšs videonovērošanas kamerā. Redzams

gan auto, gan numura zīme, un tas paziņots Valsts policijai. Viegļā automašīna, braucot pa ietvi ar labo automašīnas pusi virzienā uz domi, ietriecās stabā. Iespējams, kur aizskatījās, kaut kas novērsa uzmanību, nepamanīja. Vadītāja apskatīja notikuma vietu un devās prom. Par laimi, pa ietvi neviens negāja un stabs nevienam netrāpīja.”

Elisas Rudzītes teksts un foto

AKTUĀLAIS JAUTĀJUMS

Šodien – Sveču diena. Mūsu senči tajā lēja sveces no aitu taukiem vai vaska, bet februāri sauca par sveču mēnesi.

Vai jūs mājās dedzināt sveces?

Ingrīda Puriņa, pensionāre:

– Mājās dedzinu daudz. Man patīk tieši dzeltenas – tādas kā saulīte. Man dzeltenā krāsa patīk gan puķēs, gan svecēs. Noskaņai patīk arī aromātiskās sveces ar indiešu un citu austrumniecisku aromātu, piemēram, kanēli. Ļoti laba un veselīga garšviela. Es pat teiktu, ka sveces dedzinu vairāk nekā maizi ēdu. Esmu pieradusi to darīt no jaunības dienām. Varbūt vietējie to tā neatzīst, bet man kā iebraucējai no lielākas pilsētas patīk.

Šķiet, ka mazpilsētās un laukos sveces dedzina krietni mazāk. Vismaz tā spriežu pēc saviem paziņām. Zinu pat tādas, kuri sveces nevar ciest.

Dagnija Voika, dārzniece:

– Protams! Pilnīgi jebkādas, bet galvenais – bez smaržas. Mani tas traucē, jo brīžiem smarža liekas ļoti sintētiska.

Sadāvinātas ir ļoti daudzas sveces, jo visi draugi un radi zina, ka man tās patīk, tāpēc pašai nemaz nav jāpērk.

Jānis Arājums, šefpavārs:

– Nē, jo istabā tās izdedzina skābekli un bērniem nav, ko elpot. Iededzam kādu vienīgi uz svētkiem, bet reti.

Vienā žurnālā, neatceros vairs, kurā, izlasīju, kā tas ietekmē mazus bērnus un skābekli, īpaši mazā istabā: kļūst grūtāk strādāt, cilvēks kļūst miegaināks. Tāpēc mūsmājās sveces tiek izmantotas ļoti reti. Piemīnas dienās noliekam uz ielas, jo tas ir citādāk nekā telpā.

Ilze, kuldīdzniece:

– Man patīk visādas: kādas ir, tādas dedzinu. Izvēlos pēc garastāvokļa un priekšroku dodu tām, kuras var ielikt svečturī. Es lieku uz galda,

un problēmu nav. Kaķis man ir, bet uz galda nekāpj – zina, ka tur nedrīkst. Dedzinu gandrīz katru dienu, arī no rītiem. Pati savam priekam arī taisu: pirku vasku un vaska plāksnes bišu veikalā. Man ļoti patīk, un bišu vasks dezinficē gaisu. Retu reizi kādam uzdāvinu. Gribētos dabūt sveču formas, bet tagad jau nevar nekur nopirkt. Meita Anglijā taisīja un pārdeva, bet tur neaizgāja – nevienu īsti neinteresēja. Bet Latvijā gan, man šķiet, cilvēkiem tās ļoti patīk.

Kārlis Ozols, bezdarbnieks:

– Pa retam aizdedzinu bez īstas nozīmes, vienkārši noskaņai. Krāsai, smaržai un formai nozīmes nav – tās, kuras

mājās ir, arī dedzinu. Mēs gan pērkam, gan paši lejam. Mamma visu laiku to, kas paliek pāri, svecei izdegot, izkausē, ieliek degli, un sanāk jauna svece. Tā teikt, neko zudumā nelaiž.

Juris Pumpucs, strādnieks:

– Es nededzinu, bet sieva gan diezgan bieži. Vairāk par to piedomāju svētkos, piemēram, Ziemassvētkos iededzam eglītē un arī

Adventes vainagā, bet ikdienā ar to nedarbojas sieva. Viņai patīk aromātiskās, un arī man pat tīri labi patīk, ka smaržo.

Katrīna Blaua, Elisas Rudzītes foto

Izmaiņas pavasara semestrī

28. janvārī valdība mainījusi vairākus Ministru kabineta noteikumus, kas skolēniem nosaka valsts pārbaudes darbu laiku, vidusskolas eksāmenu skaitu, kā arī brīvlaiku.

Nemot vērā 3. klasēm pagarināto ziemas brīvlaiku, diagnosticējošie darbi tām notiks martā.

Tā kā mācības pārsvarā notiek attālināti un tas savukārt ietekmē valodu apguvi, vidusskolēniem centralizētie eksāmeni svešvalodā notiks maijā. Valdība cer, ka, epidemioloģiskajai situācijai uzlabojoties, skolēni savas valodas prasmes būs pilnveidojuši klātienē.

Lai iegūtu vidusskolas atestātu gan šogad, gan nākamgad, nebūs obligāti jākārto ceturtais jeb izvēles eksāmens. Trīs obligātie būs latviešu valodā, matemātikā un vienā svešvalodā. Ceturto varēs kārtot pēc izvēles, ja tas vajadzīgs iestātai augstskolā. Par 9. klašu gala pārbaudījumiem valdība lems šomēnes.

Pavasara brīvdienas visiem

Diagnosticējošie darbi 3. klasei:

- mācību valodā: mutvārdu daļa no 25. janvāra līdz 2. martam, rakstu daļa 3. martā;
- matemātikā 9. martā;
- latviešu valodā mazākumtautību programmā 11. martā.

Centralizētie eksāmeni vidusskolēniem svešvalodā:

- angļu valodā: rakstu daļa 11. maijā, mutvārdu 11.-13. maijā;
- vācu valodā 12. maijā;
- krievu valodā: rakstu daļa 13. maijā, mutvārdu daļa 13.-14. maijā;
- franču valodā 14. maijā.

skolēniem no 1. līdz 12. klasei būs no 15. līdz 19. martam. Savukārt 1. klasei, kurai brīvlaiks tika pagarināts, februārī nebūs vienas iepriekš paredzētās brīvas nedēļas. Tajā dosies tikai tie skolēni, kuri pamatizglītību apgūst tālmācībā, sociālās korekcijas vai speciālās izglītības iestādē.

Elisa Rudzīte

Mājām jauni rēķini, ģimenēs spriedze

Kuldīgas novada pagastu vadītāji pārrunājuši iespējas un nedienas laukos saistībā ar namu apsaimniekošanu un attālinātajām mācībām.

JĀLEMJ KOPĀ AR IEMĪTNIKIEM

Kuldīgas komunālo pakalpojumu vadītājs Artis Roberts skaidroja, ka uzņēmumā notikusi optimizācija, lai arvien pieaugošos izdevumus kaut cik sabalansētu ar ienākumiem, kuri lielāki neprot. Pērn vajadzējis pat par soli atkāpties – pārskatīt un samazināt darbinieku skaitu. Tajā pašā laikā Ministru kabineta noteikumu prasības māju apsaimniekošanai ir striktas, un ar pašreizējiem resursiem nav viegli tās izpildīt. Tāpēc jāpalielina ienākumu daļa. Jau oktobrī iedzīvotājiem izsūtītas plānotās tāmes, lai kopā lemtu, ko darīt. Atsaucība sākusies tikai tagad, kad saņemti pirmie rēķini ar jaunajiem izcenojumiem.

Pagastu vadītāji ierosināja apsaimniekošanas maksu mainīt nevis ar janvāri, bet vēlāku mēnesi, lai iedzīvotājiem vieglāk rēķināties. A. Roberts piebilda, ka katru gadu maksa netiks paugstināta, turklāt jāņem vērā, ka māju stāvoklis un vajadzības ir atšķirīgas. „Vieniem skursteņi – katrai mājai savas problēmas,” tā A. Roberts. „Tas jālemj kopā, lai būtu efektivitāte. Tāpēc aicinām iedzīvotājus ar mums runāt.”

Daina Täfelberga

VAI IEMĀCĪSIES?

Arī Covid-19 vakcīnām mūsu novada pagastos atsaucība vēl ir zema. Pagastu vadītāji gan atzina, ka nu jau lauku ļaudis ierobežojumus pieņēmuši un koronavīrusa izplatība mazinājusies. Samierinājušies arī ar kultūras pasākumu trūkumu.

Domes izpilddirektore vietnieces Agneses Bagostas tajāpat par noskaņojumu pagastos, pārvaldnieki atzina, ka ne gluži dumpi, bet nervozitāti rada ieilgušās attālinātās mācības. Vecāki dusmojas, jo viņiem jāstrādā. Visur laukos nav nodrošināta tehnika attālinātajām mācībām. Bērniem vajadzīgs pieaugušo padoms, bet ne katrs ir pedagogs. Pat tad, ja mamma nestrādā un ir mājās, diez vai viņa varēs paskaidrot matemātiku vai mācīt svešvalodas. Jau iepriekš dzīvi laukos ietekmējis izglītības trūkums. Pašvaldības domājot dažādus variantus, kā situāciju uzlabot vai vismaz nepadarīt sliktāku.

Gudenieku pagasta vadītāja Daina Bērende norādīja, ka ne jau tikai pie viņiem ir piecu sešu bērnu ģimenes, kurās skolēniem mājās nav pat iespējas vienlaikus apsēties pie galda, kur nu vēl lai katram būtu savs dators. Valsts palīdzība šādos apstākļos nav paredzēta, jo svešs cilvēks dzīvoklī nevar iet. Valsts līmenī par to jādodomā, sacīja D. Bērende. Izskanēja ierosinājums vispirms potējamo sarakstā iekļaut skolotājus, lai varētu atsākt mācības klātienē.

Pārtikas pakas arī sākumskolēniem

Attālinātās mācības sākušās arī 1.–4. klasei, tāpēc līdzīgi kā vecākajām klasēm izglītības iestādes sagatavojušas pārtikas pakas. Kuldīgas, Alsungas un Skrundas novadā to saturs tiek sagatavots pēc Veselības ministrijas ieteikumiem.

ĢIMENE VAR PIELĀGOT ĒDIENKARTEI

Kuldīgas novada pašvaldības izpilddirektore Ilze Dambīte-Dambergas stāsta, ka no 1. līdz 4. klasei darbojas valsts brīvpusdienu programma, kur pusi maksā valsts, pusi – pašvaldība. Ministru kabinets noteicis, kas šiem skolēniem drīkst būt vai nu siltas pusdienas, vai pārtikas pakas. Visu ērtībai izvēlētas pakas: „Skolēniem no 5. līdz 12. klasei nodrošinām brīvpusdienas, un tā ir mūsu iniciatīva. Tas nozīmē, ka varam ko mainīt, un esam izlēmuši bērniem šajā grupā izsniegt pārtikas kartes. Dienā pusdienām atvēlēts 1,50 eiro, un pārtikas kartes tāpat kā pakas gatavojam divām nedēļām par 15 eiro. Katrā skolā, kurā ir sava virtuve, pakas saliek personāls. Tajās, kurās savas virtuves nav, paciņas formē tas komersants, kas ikdienā piegādā pusdienas. Iesakām izvēlēties Latvijā ražotos produktus, arī atbalstot Kuldīgas ražotājus. Nolēmām, ka ielikams arī kāds našķītis, kas bērnus iepriecina. Uzklusām vecāku ierosinājumus. Pārtikas kartes ir labs risinājums, jo tās var pielāgot katras ģimenes ēdienkartei.”

KOPĀ AR SOCIĀLO DIENESTU

Arī Skrundas novada skolēniem no 1. līdz 12. klasei tiek izsniegtas pārtikas pakas. To saturs mainās pa nedēļām. Izglītības pārvaldes vadītāja Inga Flugrāte skaidro, ka ir izstrādāta sistēma, kas ļauj tikt galā ar komplektēšanu un nogādi saņēmējiem: „Mums jau no rudens ir ļoti laba sadarbība ar sociālo dienestu. Bērnu sarakstu nododam ēdinātājiem – uzņēmumam *Ceplīni*, kas līdz pirmdienai izveido pakas un nodod sociālajam dienestam. Lielākā daļa vecāku no Nīkrāces, Skrundas un Rudbārziem tās savāc paši, bet, ja vajag, piegādājam. Saturu veidojam pēc Veselības ministrijas ierosinājumiem un vecāku aptaujas. Cenšamies sastāvu pamainīt: vienu nedēļu bija paipalu oliņas, citu nedēļu – cukura paka vai kas cits. Cenšamies pirkt vietējo

NO KĀRTĪBAS SARGĀTĀJU IKDIENAS

Pūces glābšana un driftētāji

25. janvāris. Pienāk ziņa, ka kādā namā Kaļķu ielā regulāri pulcējas cilvēki no vairākām māsājniecībām, tomēr informācija neapstiprinās. Vakarā nākas braukt pārbaudīt ceļu starp Rumbeniekiem un Mežvaldi, jo tur streiņpuļojot cilvēks. Kamēr aizbraucam, tas acimredzot ir aizstreiņpuļojis un mums pa ceļam netrāpās.

26. janvāris. Naktī palīgā sauciens no kravas auto šoferā, kurš apstājies ceļa malā, izkāpis, bet durvis aizcirtušās. Sameklējam instrumentus un palīdzam tikt iekšā. Dienas vidū zvana no Viduskurzemes pamatskolas, ka kāds skolēns uzvedas agresīvi. Nogādājam mājās pie vecākiem. Zvans: Parka ielā automašīna nolauzusi hidrantu un aizbraukusi. Spēkratu atrodam Egļu ielā un sagaidām Valsts policiju (VP).

27. janvāris. Piltenes ielas iedzīvotājs satraucies, ka ilgi nav redzēts kaimiņš krietnī gadus. Informējam VP. Ziņa no Vārmes – kādās mājās suns palicis bez saimnieka. Sadzenam rokās bijušā īpašnieka radniekus, kuri sola

par suni rūpēties. Nemot vērā neseno traģisko notikumu Ēdolē, katru dienu dodamies turp. Pašlaik viss bez pārkāpumiem.

28. janvāris. Zvans no Rumbas pagasta: kāds mājas priekšā nav notīrījis ietvi. Aizbraucam, bet tur viss kārtībā. Te vietā atgādināt, ka par nenotīrītu ietvi var piespīst administratīvo naudas sodu. Esam sākuši vairāk nekā desmit lietvedību. Zvans no Sermītes: kādā mājā pieklīdusi pūce. Ierasts, ka savainotus putnus nogādājam patversmē Pūrē, bet šoreiz lidoni tur uzņemt nevar, un nākas pūci vest uz Ķekavu.

29. janvāris. Diena sākas ar zvanu, ka Virkas ielā notiek pulcēšanās. Dzīvoklī tiešām trīs cilvēki no dažādām mājām spēlē kārtis. Viens saņem sodu uzreiz, pret pārējiem sāka lietvedība. Nākas vēlreiz doties uz to pašu dzīvokli, jo ir aizdomas, ka vīrieši atkal sākuši kopā. Šoreiz tas izrādās maldinājums.

30. janvāris. Nākas nomierināt skaļas mūzikas mīļotāju, kurš apkārtējiem traucē naktsmieru. Naktī braucam arī uz Ķikuriem,

Pārtikas pakas katrā izglītības iestādē saliek pēc Veselības ministrijas ieteikumiem. Attēlā: Kuldīgas Mākslas un humanitāro zinību vidusskolas skolēnam domātā.

produkciju. Sākumā likām pat kartupeļus, taču pēc vecāku ierosinājumiem sapratām, ka tas nav aktuāli. Pusdienām atvēlēti 1,42 eiro dienā, un pakas komplektējam nedēļai. Sarežģīti ir ar daudz bērnu ģimenēm, jo visiem bērniem pakas ir vienādas. No tā nevaram izvairīties.”

LAI PAGATAVOTU MALTĪTI

Alsungas novada izglītības pārvaldes vadītāja Undīne Priedoliņa stāsta, ka skolēniem pakas tiek gatavotas noteiktam periodam, nevis ik nedēļu. Tās saņem skolēni no 1. līdz 12. klasei: „Mēs ievērojam skolām izsūtītos ieteikumus. Mazajiem taisām uz visu periodu no 25. janvāra līdz 7. februārim par visu pusdienām atvēlēto summu. Lielajiem pakas nedaudz atšķiras, jo viņi tās saņēmuši par ilgāku laiku jau no 4. janvāra. Skolas ēdnīcas vadītāja pārtiku pasūta un pakas sakomplektē. Pārsvarā tajās ir produkti, no kuriem kaut ko var pagatavot: makaroni, eļļa, olas, piens, krējums, brokastu pārslas, kausētais siers. Pēc tam aptaujājam, kuri ir gatavi atbraukt pakal, savukārt, ja tas nav iespējams, nogādājam paši.”

Elisa Rudzīte, Alberta Dintera foto

Stāsta Kuldīgas novada pašvaldības policijas priekšnieks Kaspars Šabāns.

jo tur kāds mūziku skaļi klausās mašīnā. Auto atrodam, bet mūzika neskan. Šajā naktī pārbaudītas 28 personas, kuras māsājēdes laikā atradās uz ielas, divas brīdinātas. Dienā uz mājām aizvedam vīrieti reibumā, kurš streiņpuļoj pa Jelgavas ielu, un viņš saņem protokolu. Pie tā vēlāk tiek arī divi vīrieši, kuri izdomājuši, ka Liepājas ielas malā atklāti var iedzert. Vakarā nākas iejusties ceļu policijas lomā, jo pienāk zvans, ka autovadītājs, iespējams, reibumā izraisījis avāriju un aizbraucis. Vainīgo atrodam, viņu aptur VP, un izelpā ir vairāk nekā divas promiles.

31. janvāris. Naktī pārbaudām astoņus cilvēkus, seši tiek pie naudas soda par komandantstundas neievērošanu. Nākas braukt uz Ozoliem, jo tur divi rokoties pa šķūnīti, bet tie ir bijušie Ozolu iedzīvotāji, kuri vāc prom pēdējās mantas.

Nedēļā par nepazīnu rīcību pie protokola tikuši deviņi autovadītāji.

Pierakstījis Alberts Dinters

Friziere: vienmēr var ko izdomāt

Kuldīdzniecei Montai Putniņai ir 35 gadi, un septiņus gadus viņa ir friziere. Monta ir pozitīvisma iemiesojums, jo katrā sīkumā cenšas saskatīt tikai to labāko. Kurzemniekam viņa stāsta par darbu, kovida ierobežojumu ietekmi un to, kur smeļas mieru un labsajūtu.

Friziera profesiju var apgūt:

- Rīgas starptautiskajā mācību centrā,
- mācību centrā Buts,
- Profesionālajā skaistuma skolā,
- SIA MBR,
- Intas Helmanes frizieru meistarības skolā,
- mācību studijā Curly,
- skolā-studijā Create in Riga.

JAUNĪBAS MAKSIMĀLISMS

„Esmu dzimusi un augusi Vānē līdz padsmiņnieku vecumam, mācījies Vānes pamatskolā. Vēlāk ar ģimeni pārcēlāmies uz Kandavu, kur internātvidusskolā pabeidzu 9. klasi, pēc kuras sekoja nākamā pārcelšanās, jo mammai mainījās darbavieta. Tā nu kopš 1999. gada dzīvoju Kuldīgā. Šeit pabeidzu Viļa Plūdoņa Kuldīgas ģimnāziju. Pēc tam iestājos Ventspils Juridiskajā koledžā, bet nepabeidzu, jo reizē ar mācībām strādāju un, tā kā kļuva grūti to apvienot, izvēlējos par labu darbam. To noteikti var dēvēt par jaunības maksimālismu vai dullumu, kad sajūti darba prieku, rodas iespēja nopelnīt un tu nolem, ka ir baigi forši un interesanti. Ja jautātu, vai šo lēmumu nožēloju, laikam jau ne.”

PĀRDOMĀTA IZVĒLE

„2019. gada pavasarī ar kolēģi Nansiju Freiju piepildījām sapni un Kuldīgā atvērām pašas savu salonu – skaistuma platformu *Kemona*. Tā ir mana darbavieta, kur pati sev esmu darba devēja, nosaku sev darba laiku un apjomu. *Kemona* esam trīs burvīgu dāmu kolektīvs: es, friziere Nansija un vizāziste, permanentā grima un nagu speciāliste Monta Brēdiķe.

Man frizieres amata izvēle nenāca pēkšņi – tā ir domāta, apdomāta, izdomāta. Esmu radošs cilvēks: man patīk viss, kas ir skaists, mainīgs, kustīgs. Otrs – vēlējos darīt tādu darbu, kurā pati varu noteikt savu dienas ritmu. Noteikti tas manī ir no bērnības, jo daudz spēlējos ar lelēm un tās bija manas klientes. Pati sevi bieži mēdzu safrizēt, bet tas ne vienmēr sanāca veiksmīgi.”

DARBS JĀAPGŪST VISU LAIKU

„Kad nolēmu, ka jā-sāk mācīties, dzīvoju Norvēģijā un biju bērna kopšanas atvaļinājumā. Tas nebija viegls solis, bet iestājos Rīgas Starptautiskajā mācību centrā, lai sāktu apgūt frizieres arodu. Nācās saplānot dienu mācībām ar mazu bērniņu, un biju viena pati, jo vīrs palika

„Ļoti gaidu atkal satikšanos ar cilvēkiem,” saka friziere Monta Putniņa (aizmugurē). Šeit kopā ar semināru rīkotāju Egiju Skujiņu, modeli Ilzi Elizabeti Romančenko un kolēģi Oviu Urkauskui.

strādāt Norvēģijā. Milzu paldies jāsaka mātai, kura ir mans atbalsts vienmēr un visur. Dienas, mēneši skrēja vēja spārniem, bija gan vieglās dienas, gan smagās, jo, kad apgūst ko jaunu, nākas izkāpt no komforta zonas, un tas ir diezgan smagi. Lielākais kļūšanas akmens mācībās bija krievu valoda, jo praktiskās apstrādes un prakses darbi bija krieviski. Saprast saprotu, bet runāt grūti. Bet katru dienu pārliecinājos, ka izvēle ir pareiza un jāiet tikai uz priekšu.

Skolas eksāmenu nokārtoju gandrīz izcili, bet tas bija tikai pirmais solis, un jau diezgan ātri sapratu, ka ar šo nekas nebeidzas, bet gan tikai sākas. Tā pakāpeniski strādāju un apmeklēju kursus, papildinot zināšanas un iemaņas. Pabeidzu koloristikas kursus – mācības

par krāsām, kas frizieru darbā ir svarīga lieta. Protams, to māca arī skolā, bet ne tik padziļināti. Pēc tam seminārā Itālijā redzēju, kā top krāsas, peroksīds, kā notiek ķīmiskie procesi, līdz krāsa nonāk tūbiņā. Itāļu meistarū pavadībā notika arī praktiskais seminārs, kur, jaucot sastāvdaļas, tapa rezultāts. Vesela zinātne – ķīmija, arī ģeometrija, jo matu griešanu tā ļoti svarīga.

Frizierim visu laiku jābūt darbībā – ne tikai ar klientiem, bet arī semināros, skolās, jo visu nekad nevar zināt un prast. Mode un tendences, līdzīgi kā apģērbā, rotē, un ir labi būt tai aplī iekšā, zināt, kas ir aktuāls. Skaistuma platformā *Omsa* regulāri apmeklēju seminārus pirms pandēmijas, jo strādāju ar tās piedāvāto produkciju un uz Latviju brauc meistars Emiliano no Itālijas, kurš pārstāv ražotāju *Professional By Fama*.”

MIRKĻA VĀJĪBĀM NEĻĀUJAS

„Tas, ko daru, mani aizrauj un relaksē. Izbaudu katru izaicinājumu. Lielākais gandarījums un atalgojums, protams, ir klienta prieks. Manā darbā īsti nav rutīnas, bet, ja tāda rodas, tad arī to pabaudu un atkal kaut ko izdomāju, lai tā mazinātos. Bet katrs klients ir tik atšķirīgs, ka rutīna ir reti. Cenšos uz sevis pamēģināt visu: gan ražojumus, ko piedāvāju klientiem, gan dažādus griezumus atkarībā no aktualitātes, tāpat krāsas, bet cenšos pieturēties pie blondās toņu gammās, jo tā man tuvāka. Reiz nokrāsoju brūnus, bet ilgi neizturēju, un ilgs process bija tikt pie blondiem atpakaļ, tāpēc mirkļa vājībai neļājos, un arī klientēm vienmēr noprasu vairākas reizes, ja kāda no blondas vēlas pārtapt brunetē. Bet noteikti esmu par pārmaiņām – vajag ļauties.

Ar kolēģi Nansiju skaistuma platformā *Kemona* vadām *Mash Up* dienu. Tādas pirms pandēmijas rīkojām klientēm – relaksējošas pēcpusdienas ar pārsteigumiem un iepazīstināšanu ar precēm. Esam Kuldīgā rīkojušas arī seminārus, kuros uzaicinām vietējās kolēģes un skaistumkopšanas speciālistes no Ventspils.”

PANDĒMIJA KĀ ATVAĻINĀJUMS

„Man vēl patīk rokdarbi, ļoti patīk dekorēt. Lielāks prieks ir svētkiem gatavoties nekā tos svinēt. Esmu domājusi: ja nebūtu friziere, labprāt apgūtu šūšanu, telpu interjeru vai floristiku.

Jaunatklājums man ir zumbas dejošana, bet darīt to attālināti platformā *Zoom* man nepatīk, jo vajag to izjust *dzīvā*. Kad jūti cilvēkus apkārt, tas ir tāds enerģijas lādiņš! Tāpat telpa ir

no svara: nevaru viena viestabā lēkt, kad kompānija ir aiz ekrāna. Ļoti gaidu kopabūšanu, dejošanu, satikšanos ar cilvēkiem.

No jebkura darba var nogurt, un tas ir tikai dabiski, vienkārši jāatrod, kas uzlādē. Man tā ir jūra, ziemas prieki, mani bērni un reizēm vienkārši būšana ar sevi, lasot motivējošu literatūru. Esmu izlasījusi gandrīz visas grāmatas, kas plauktā bija noliktas, bet kam pēc darba vakaros reti atlika laiks. Cenšos to turēt balansā.

Šo mirkli, kad skaistumkopšana ir apturēta, izbaudu un uztveru kā atvaļinājumu – pilnīgi oficiālu, jo parasti, kad esmu ieplānojis brīvu, mēdzu *padoties* un sev kādu brīvdienas nočiept, ja klientam ļoti vajag.”

„Frizierim visu laiku jābūt darbībā. Ne tikai ar klientiem, bet arī semināros, skolās, jo visu nekad nevar zināt un prast. Mode un tendences rotē, un ir labi būt tai aplī iekšā.”

„TIEM, KURI CELAS UN IET, ARĪ IZDODAS”

„Komentēt pandēmijas ierobežojumus man īsti nepatīk, jo domas ir tik dažādas un cilvēki ir noguruši. Vīruss ir – tas ir fakts, ierobežojumi nepieciešami, piesardzība jāievēro, bet, pēc manām domām, pareizāk būtu skatīt, cik saslimušo ir katrā

novadā, un vairāk izvērtēt, vai ierobežojumi visur vajadzīgi vienādi. Bet saprotu, ka nevaru tur neko mainīt, situāciju pieņemu, daru maksimālo un ceru, ka reiz atsāksies daudz maz normāla darba, sabiedriskā, izglītības un izklaides dzīve. Es saņemu dīkstāves pabalstu, ir arī piešķirta atlaide telpu nomai. Var izdzīvot, bet vai dzīvot? Zīnu, ka ilgi tā nevarēšu, bet vienmēr var kaut ko izdomāt. Tiem, kuri ceļas, iet un dara, arī izdodas. Dīkstāves laikā internetā sekoju līdzī saviem iedvesmas meistariem, lai uzzinātu ko jaunu, klausos seminārus. Man patīk būt ārpus purva – izvēlos nevis kliegt, bet saredzēt iespēju.”

Katrīna Blaua, Montas Putniņas arhīva foto

Ziemas pasaka Gruzijā

Skats uz Boržomi no Krusta kalna.

Miera tilts.

Modernas ielas Tbilisi nomaina grausti.

Ēdieni, kas jāpagaršo

- Hinkaji** – lieli pelmeņi ar dažādiem pildījumiem. Ēd, turot rokās aiz *kātiņa*, kuru pašu neēd.
- Hačapuri** – maizīte ar siera vai siera un olas pildījumu.
- Doima** – pildītas vīnogu lapas vai dārzeņi, visbiežāk paprika vai tomāti.
- Lobio** – pupiņu sautējums.
- Ajapsandali** – veģetārs sacepums no paprikas, baklažāniem, sīpoliem un tomātiem.
- Mcvadi** – uz iesma cepta gaļa.
- Ostri** – pikants liellopa sautējums.
- Mčadi** – kukurūzas plācenīši.
- Ojahuri** – krāsni cepti kartupeļi ar sīpoliem un gaļu.
- Čurčela** – biežā vīnogu sulā mērcēti valrieksti vai citi rieksti un žāvēti augļi.
- Čača** – vīnogu degvīns.

Tbilisi Svētās Trīsvienības katedrāle ir trešais augstākais austrumu pareizticīgo dievnamu pasaulē.

Gruzīnu saldumi čurčelas pēc skata atgādina žāvētas desas.

„Gruzija ir viens no vecākajiem vīna apgabaliem pasaulē, tāpēc skaidrs, ka vietējie zina, ko dara.”

KUTAIŠI – KARALVALSTU GALVASPILSĒTA

Kutaisi ir trešā lielākā Gruzijas pilsēta, un tieši uz šejieni bija pieejami lētākie lidjomi. Tā bijusi galvaspilsēta vairākas senajās karaļvalstīs: Kollhīdā, Ibērijā, Abhāzijā, Imerētijā. Ieradāmie pēc pusnakts, un autobuss mūs izlaida centrālajā laukumā, kura vidū Kollhīdas strūklaka ataino divus zelta zirgus, kam apkārt 30 dažādi zelta dzīvnieki.

Pirms ierašanās bijām pārbaudījuši laika prognozes. Solījās, ka grādi būs krietni virs nulles, galvaspilsētā Tbilisi – jau virs +15. Varat iedomāties mūsu pārsteigumu, ieraugot apledojušās ielas... Ejot uz rezervēto hosteli, gribējām, kaut būtu paņēmuši līdzī slidas. Ietves nekašitas, slidēja ne pa jokam. Nākamajā dienā kļuva siltāk un ledainās ielas pārvērtās strautiņos.

Pilsēta nemaz nešķiet liela. Izstaigājām centru un galvenos objektus apskatījām dažu stundu laikā. Pārsteigums bija klaiņojošie suņi, par kuriem bijām dzirdējuši. Tie ir nekaifīgi, dažādu izmēru un šķirņu un labprāt pastaigājās ar mums, iespējams, cerot, ka par pavadīšanu saņems kādu našķi. Interesanti, ka vairums ir čipēti un pārbaudīti pret slimībām.

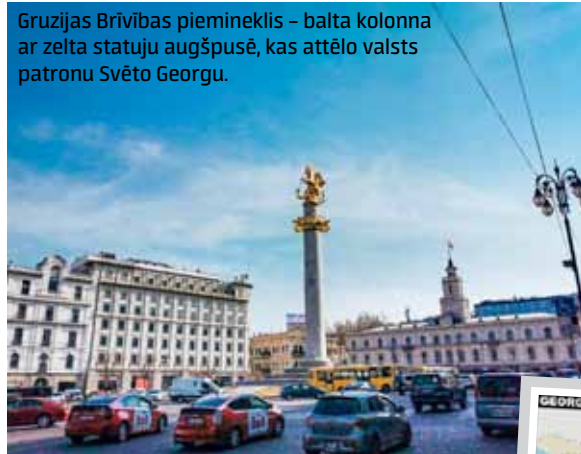
Viens no pilsētas simboliem ir Baltais tilts, kas šķērso Rioni upi. Tilta pamatne izgatavota no aprūsējušām metāla plāksnēm, vietām tās aizstātas ar caurspīdīgu stiklu. Uz margām – skulptūra, iesaukta par Pikaso puiku. Tā kā ieradāmie ziemā, Besika Gabašvili atrakciju parks bija ciet, taču siltākā laikā var izbraukt ar panorāmas ratu. Noteikti apskates vērts ir Bagrati katedrāle. Tā atrodas pakalnā, no kura paveras brīnišķīgs skats uz pilsētu.

VAJAG KAULĒTIS

Tā kā daudzi populārie objekti Kutaisi tuvumā bija slēgti, izstaigājām pilsētu krustu šķērsu. Tomēr, ja ir vēlme apskatīt Prometeja aļu, Okaces kanjonu, kalnu ciematu Mestiju un citas brīnišķīgas vietas Kutaisi tuvumā, ekskursijas var sarunāt tūrisma informācijas centrā vai pie privātajiem šoferiņiem, kas pulcējas pie Ķežu tilta. Te gan skaidri jānorunā, ka cenā iekļauta nokļūšana gan turp, gan atpakaļ, lai negadītos nepatīkami pārpratumi. Turklāt noteikti vajag kaulēties.

Vēl kāda vieta, kur to vajadzētu darīt, ir Zaļais tirgus, ko var dēvēt par pilsētiņas sirdi. Tas man atgādināja bērniību, kad pie rociņas omei pa daļēji bruģētām, dubļainām ielām steidzot līdz iepirkti lauku labumiem. Patiesībā atrašanās Gruzijā visu laiku tā vai citādi atgādināja tādu dzīvi, kādu iztēlojos Padomju Savienībā. Vienkāršas mājas, vienkārši cilvēki, daudz vietas attīstībai un modernizācijai. Bet varbūt tieši vienkāršība piešķir Gruzijai tās burvību.

Tirdziņā var nopirkt visu ko: dārzeņus, garšvielas, zivis, žāvētus augļus un pat apģērbus. Tieši šeit var atrast brīnumgardas čurčelas, kas ir biežā vīnogu sulās sirupā izmērcēti rieksti vai žāvēti augļi. Pa gabalu tās atgādina žāvētas desas. Cena ir 1,2 – 2 Gruzijas lari (tos apzīmē ar GEL), kas ir 30–50 centu. Arī šeit jākaulējas, jo pateiktajai cenai visbiežāk ir tūristu uzņemojums.

Gruzijas Brīvības piemineklis – balta kolonna ar zelta statuju augšpusē, kas attēlo valsts patronu Svēto Georgu.

Kutaisi klaiņojošie suņi pastaigā mūs pavadīja trīs stundas. Aiz manis skats uz pilsētu.

GRUZIJA
Platība: 69 700 km².
Iedzīvotāji: 3,73 miljoni.
Galvaspilsēta: Tbilisi.
Valūta: Gruzijas lars (1 GEL = 0,25 eiro).

SĀTĪGI UN LĒTI

Runājot par ēdienu, Gruzija ir paradīze. Ēdieni šeit ir sāļšs, lēts un ļoti, ļoti gardš. Pirmo noģaršojām hačapuri, kas ir maizīte ar sieru, dažkārt olu. Gardi ir arī plašā klāstā pieejamie hinkaji jeb gruzīnu pelmeņi. Noteikti jāpiemin pupiņu sautējums lobio, dārzeņu sacepums ajapsandali, dažādi gaļas ēdieni, tajā skaitā šašliks, un zupas, piemēram, harčo.

Mēs esam budžeta ceļotāji, tāpēc ēšana restorānos un kafējnīcās mums nav ierasta, tomēr Gruzijā to darījām pat divas vai trīs reizes dienā. Diviem cilvēkiem viena ēdienreize, kas sastāvēja no uzkodas vai salātiem, pamatēdiena un dzēriena, maksāja vidēji zem septiņiem eiro, dažkārt pat mazāk. Galvaspilsētā Tbilisi var atrast arī dārgākas vietas, tur ir daudzas restorānu ķēdes un lieli uzņēmumi. Tomēr visgardākais ēdiens ir mazajās ēstuvēs. Daudzviet pēc maltītes pasijē dažus gruzīnu vīnogu degvīnus. Ļoti garšīgs dzēriens.

HAOSĀ SAVA KĀRTĪBA

Runā, ka Gruzija ir valsts, kurā labāk uzticēties vietējiem šoferiņiem, nevis pašam īrēt auto. Braukšanas stils un ceļu kvalitāte varot būt iebraucējam nesaprotami. Tomēr pēc tā, ko redzējām Āzijā, šeit satiksmes bija visai organizēta. Mēs parasti īrējām auto, lai nokļūtu visur, kur sirds kāro, tomēr šoreiz nolēmām izbaudīt īstu Gruzijas dzīvi, braucot ar sabiedrisko transportu. Jāpiebilst, ka esam lieli staigātāji un visur, kur iespējams, ejam kājām.

Ar divām dienām Kutaisi bija gana, tāpēc noskaidrojām, cikos atiet autobuss uz Boržomi. Mūsu izvēlētajā dienā bija tikai divi. Jau atnākot uz autoostu, šoferiņi sauca kļāt un stāstīja, ka tāda autobusa, kā mēklējām, te nav, lai braucam ar viņiem, līdz pusei aizvedīšot, protams, *pa dārgo*.

Mēs, jau pieraduši, ka šajā haosā ir sava kārtība, turpinājām meklēt autobusu. Šeit ļoti noder krievu valodas zināšanas, jo angļiski runā retais. Kopā ar vēl diviem pasažieriem iesēdušies visai glauņā minibusā jeb *maršrutkā*, gaidījām atiešanu. Iepriekš bijām redzējuši autobusus, kuri savus ziedu laikus, visticamāk, piedzīvojuši deviņdesmitajos, tāpēc nopriecājāmies, ka trīs stundu braucienis būs ar komfortu.

Mūsu prieks bija īss, jo pēc 40 minūšu gaidīšanas šoferiņš visus izzina un sacīja, ka cilvēku par maz – viņš nekur nebrauks. Bijām nelielā šokā, jo pēc informācijas internetā tas bija pēdējais autobuss uz Boržomi. Tomēr, kamēr domājām, kā

visiem. Šis eksemplārs, šķiet, turējās kopā uz puķiem, jo braucot čīkstēja, grabēja un pa sprugām pūta vējš. Autobusa biļetes cena – ap 3,20 eiro.

MINERĀLŪDEŅU ZEMĒ BORŽOMI

Boržomi apmeklējām vairāk ziņkārības dēļ. Izdaudzinātais minerālūdens nāk tieši no šī apgabala. Pilsētiņa ir ļoti maza, taču ārkārtīgi skaista. To ieskauj klinšaini kalni, pa vidu tek Kūras upe. Tuvumā ir viss nepieciešamais, lēti restorāni ar gardiem ēdieniem, veikaliņš, tirgus, Centrālais parks un pastaigu takas. Te bija krietni aukstāk nekā Kutaisi, arī sniega vairāk, tāpēc nopriecājāmies, ka izbaudīsim īstu ziemas pasaku. Un tik tiešām, jo katru dienu spīdēja saule.

Kutaisi dzīvojam lētā hostelā, kas mums diviem uz trim nakšīm izmaksāja vien apmēram 14 eiro. Atsperu guļņinas izskatījās kā no Otrā pasaules kara lazaretes aizliecētiem, un sienas bija tik plānas, ka visu nakti jāklusās, kā administratore skatās seriālus. Boržomi izvēlējamies komfortu – divvietīgu istabu visui namā netālu no centra. Tas maksāja 22 eiro par divām nakšīm. Vasarā gan šeit tūristu esot visai daudz, tāpēc viesu nami aizpildās neticami ātri, bet šoreiz bijām vienīgie viesi.

Jau ierodoties pasakainajā pilsētiņā, sapratām, ka divas dienas ir par maz, tādēļ nolēmām izdarīt galveno – izstaigāt tik daudz, cik vien iespējams. Ziema ir brīnišķīgs laiks, lai dotos uz Boržomi un vērotu dabu bez tūristu pūļiem. Mēs sākām ar Centrālo parku. Biļetes cena ir divi lari jeb 50 centu, taču parkā var iekļūt arī ar gaisa vagoniņu, kas maksā piecus larus vienā virzienā un uzved parka augstākajā punktā. Lejup var atgriezties pa taku, un tā ir bezmaksas pastaiga. Mēs izvēlējāmies visu parku izstaigāt kājām. Papildus jāmaksā par tualeti, kā arī var apmeklēt termālos baseinus, kas vienam maksā piecus larus. Biļeti var iegādāties pie parka ieejas vai pie baseiniem.

Pie tiem taka nogriežas pa kreisi un ved kalnā. Kāpiens ir stāvs, taču, sasniedzot augšu, iet kļūst vieglāk. Ejot cauri me-

žam, var apskatīt interesantus objektus, piemēram, nelielu baznīciņu. Skats, kas paveras no vagoniņa pieturas kalna galā, ir pasakains. Vasarā tur darbojas arī panorāmas rats un kafējnīcas.

AUGŠUP KRUSTA KALNĀ

Vēl viena taka, ko nogājām, atradās upes otrā pusē. To sauc par Krusta kalna taku, jo uzved kalnā, kurā izvietoti vairāki balti krusti, kas vakarā tiek izgaismoti. Tā ir bezmaksas, un bija grūti atrast sākumu. Pēc pēdām sniegā sapratām, ka ziemā cilvēki te nāk reti. Kāpiens ir tikai uz augšu, un rūpīgi jāskatās uz zīmēm, uz kokiem. Laikā, kad nav sniega, taka noteikti ir redzama krietni labāk. Mums iznāca nedaudz apmaldīties, taču augšā tikām.

Skati no Krusta kalna ir neaprakstāmi. Visa ieleja un Kūras upe ir labi redzama. Haragauli nacionālajā parkā ir vēl daudzas pārģājēju takas, vairums pārāk garas, lai noietu vienā dienā. Pēc tādas staigāšanas bija milzīga apetīte. Varam ieteikt divus ļoti labus un lētus restorānus pilsētā: *Pesvebi* un *Bergi*. Arī izslavēto minerālūdeni noģaršojām, un biju pārsteigta, ka garšo pilnīgi citādi nekā tas, kas nopērkams Latvijas veikalos. Nezinu, kā tas izskaidrojams. Cena gan Gruzijā ir īpaši draudzīga – apmēram 25 centi par puslitru pudelīti *Borjomi*. Runā, ka minerālūdens *Nabeghlavi* Gruzijā esot pat vairāk iecienīts.

„Vienkāršas mājas, vienkārši cilvēki, daudz vietas attīstībai un modernizācijai. Bet varbūt tieši vienkāršība piešķir Gruzijai tās burvību.”

Ja ir vēlme aizvest mājās kādu suvenīru, mājniekiem noteikti pie sirds ies čurčelas, gruzīnu garšvielas, piemēram, gruzīnu safrāns, kas patiesībā ir samteņu drīksnas, Svanteijas sāls vai speciāli garšvielu maisījumi. Visur var iegādāties dažādus rokdarbus: šalles, aitas vilnas zeķes, cepures un cimds, skaistus lakatus. Viss košās un uzmundrinošās krāsās.

KONTRASTI IK UZ ŠOĻA

Ceļu no Boržomi uz galvaspilsētu Tbilisi var mērot dažādos veidos. Var braukt ar *maršrutku*: tas maksā apmēram trīs eiro, un ceļā jāpavada apmēram trīsarpus stundas. Var izmantot *taksi* vai privāto auto – tur cena atkarīga no tā, kā nokaulēsiet,

Gruzīnu suvenīri, šalles un košie lakati.

bet varētu būt 25–50 eiro. Var braukt ar vilcienu, kura biļete maksā ap 60 centu. Mēs izvēlējāmies vilcienu, jo parasti tā maršruts ir krietni glezaināks nekā autoceļi. Lieki piebilst, ka vilciens bija vecs un auksts. 160 km līdz Tbilisi tas brauca gandrīz piecas stundas.

Tbilisi ir kontrastu pilsēta. Brīdī, kad šķiet, ka viss ir sakārtots un modernizēts, turpat aiz stūra ieraugām pussagravušas mājiņas, bedrainas ielas un večiņus, kas izkar žāvēties veļu, it kā mēs atrastos lauku sētā. Tas viss piedzīvojams turpat centrā. Lielākās ielas ir platas, gludas un modernas, taču tādu nav daudz.

Vislabāk pilsētas izmēru var izprast, skatoties no augšas. Devāmies uz Mtacminda parku, kas ir pilsētas augstākais punkts. Var uziet pa taku vai uzbraukt ar funikulieri, kura biļetes cena ir ap 1,50 eiro. Taču sākumā jāiegādājas speciāla karte – iemaksājot zināmu naudas summu, to var izmantot visās parka atrakcijās. Mūsu hosteli administratore karti iedeva, lai tā nebūtu jāpērk, un pēc tam atdevām to atpakaļ. Ja nu skati nav pietiekami iespaidīgi, var izbraukt ar panorāmas ratu. Ziemā daudzas parka atrakcijas un kafējnīcas ir slēgtas, taču jau agrā pavasarī tās gaida klientus.

AR SENATNES ELPU

Kāpjot no kalna lejā, var apskatīt Mtacminda panteonu – kapsētu, kurā apglabāti daži ievērojamākie Gruzijas rakstnieki, mākslinieki, zinātnieki un nacionālie varoņi. To rotā skaistas statujas.

Apmeklēšanas vērts ir arī Sololaki kalns, kurā uzcelts piemineklis *Gruzijas mātē*, 20 metru augsts. Kreisajā rokā sieviete tur vīna trauku, lai sveicinātu tos, kuri nāk kā draugi, bet labajā ir zobens – tiem, kuri nāk kā ienaidnieki. Taka ved uz Narikala cietoksnī, no kura labi redzams Tbilisi botāniskais dārzs.

Vēl viens pilsētas simbols ir Miera tilts – tērauda un stikla gājēju tilts pāri Kūras upei, kas izgaismots ar daudzām diodēm. Sadalīts 200 daļās, tas atvērš no Itālijas. Te pulcējas ne tikai daudz ceļotāju, bet arī tūrisma aģenti, piedāvājot laivu braucienus un citas atrakcijas, kā arī restorānus un kafējnīcu pārstāvji, kas dala skrejlapas un kuponus maltītei tieši pie viņiem. Lai gan piedāvājumi izklausās kārdinoši, noteikti prātīgāk ir piedāvājumu un cenas izpētīt internetā.

Noteikti iesaku apmeklēt Tbilisi Svētās Trīsvienības katedrāli, kas majestātiski slejas pakalnā. Tai ir vairākas ieejas, taču iespaidīgākais skats paveras no Samreklo ielas puses, kur katedrālē var nonākt pa plašu, flīzēm klātu laukumu. Skats tiešām iespaidīgs. Un šī noteikti ir mana mīļākā vieta visā pilsētā.

Kā uzvarēt cīņā ar neuzvaramo

„Man vairs nav bail no riskiem, nav bail no nāves, un diskomfortā slēpjas mans komforts,” atklātā intervijā par cīņu ar ādas vēzi stāsta horeogrāfe, Rīgas deju studijas Pro-X vadītāja un deju skolotāja IEVA BITENIECE.

Podkāstā *Sarunas par mīlestību* tu stāstīji, ka pirms diviem gadiem atklāji sev ādas vēzi. Kad un kā tas sākās?

No sešu gadu vecuma sāku iet uz solāriju. Tie bija 90. gadi, kad neviens vēl neapjauta, ko solārijs nozīmē. Man sāka pakāpeniski vairoties dzimumzīmes. 18 gados vienā ballītē satiku austrāliešu ārstu, kurš teica, ka vajag aiziet pārbaudīties, jo mana āda neizskatās labi. Es, protams, to neuztvēru nopietni līdz brīdim, kad katru gadu nāca klāt līdz pat 100 jaunām dzimumzīmēm. Saprātu, ka tomēr pārbaudīšos.

„Neziņa mani ļoti iedragāja, bet arī iemācīja, ka visu vienmēr nevajag zināt.”

Sāku ar poliklīniku, bet tur neko neatklāja. Vēlāk pieteicos uz nopietnu pārbaudi lāzerklīnikā, kur pateica, ka dažas dzimumzīmes būs jāizoperē, jo tās kļuvušas lielākas. Pēc mēneša atnāca ziņa, ka izrādās – tā bija melanoma, ko izdevās noņemt pēdējā brīdī, pirms tā būtu aizgājusi metastāzēs. Pēc gada izgrieza vēl vienu dzimumzīmi, un atkal tas pats – melanoma. Tā visu laiku kaut kur ir, bet no manām tūkstoš dzimumzīmēm to nav iespējams izgriezt ārā. Kamēr ar mani nekas traks nenotiek, es varu dzīvot. Šķiet, ka esmu visveiksmīgākais gadījums.

Kā tu par to uzzināji?

Tas bija gluži kā filmā. Es tolaik strādāju uz prāmja Tallink par horeogrāfi. Atceros, ka pulkstenis bija pieci vakarā. Bijām tikko izbraukuši no ostas, kad atskanēja telefona zvans no mana ārsta. Viņš jautāja, vai tuvākajā laikā varu atnākt uz kabinetu. Atbildēju, ka nevaru, jo atgriezšos tikai pēc trim dienām, un ka viņš droši man var teikt, kas par lietu. Viņš pateica: „Jums ir ādas vēzis.”

Kādas bija tavas izjūtas un domas? Kā reaģēji uz šo ziņu?

Tas bija šoks! Es uz prāmja biju viena, bez tuviniekiem. Apkārt daudz svešu cilvēku. Vienīgi, ko pazinu, bija mani dejojāji. Sākumā padomāju visu to trakāko, jo biju piedzīvojuši, kā nesen paziņa no vēža nomira. Šķita, ka ar to viss beigsies, jo ārsts pa telefonu neko sīkāk nepaskaidroja. Tikai pateica, ka pēc iespējas ātrāk jāiet atpakaļ. Atceros: mani dejojāji domāja, ka es viņus ie-

Ieva Biteniece: „Mani sapņi ir daudz lielāki par mani pašu. Es vienkārši zinu, ka būtu muļķīgi tos nepiepildīt.”

nīstu, jo visu ceļojuma laiku biju nekāda. Es, protams, negribēju viņiem neko teikt.

Kā šis notikums tavu dzīvi mainīja?

Tas sākās 2018. gadā. Tagad es šo gadu dēvēju par vissliktāko un vislabāko savā dzīvē. Pēc sliktajām ziņām bija tāds *yolo* moments (saīsin. no angļu val. – *tu dzīvo tikai vienreiz*). Saprātu, ka visu, ko esmu atlikusi, tagad gribu izdarīt. Uzreiz nopirku biļetes uz Ameriku un sāku dzīvot vairāk sev. Kļuva labā nozīmē egoistiskāka. Daži tolaik to uztvēra negatīvi. Daudzi cilvēki no manis aizgāja, jo es par viņiem vairs tik daudz nerūpējos, nepievērsu pastiprinātu uzmanību un neizpatiku viņu vēlmēm. Šis notikums parādīja, kuri ir īstie draugi un kuri ne. Aizbraukusi uz Ameriku, es mainījos – kļuva daudz atvērtāka dažādām idejām, spontānāka. Mainījās skatījums uz dzīvi. Nodomāju: „Kad tad, ja ne tagad?” Saprātu, ka nedrīkstu sēdēt uz vietas.

Vai slimība bija kā pagrieziena punkts?

Noteikti jā. Drīzāk diagnozes noteikšana, jo tā slimība ar mani bija visu laiku. Es jau agrāk nojautu, ka varētu būt vēzis. Daudz to redzēju sapņos, ik pa laikam prātā iezagās tādas domas. Tā kā agrāk sevi vispār nesaudzēju un ļoti daudz strādāju, nerūpējos par savu fizisko un mentālo veselību, bija aizdomas, ka kaut kas tāds varētu mani piemeklēt. Šis noti-

kums bija loģisks atrisinājums, lai es savu dzīvi mainītu.

Kā reaģēja ģimene, kad uzzināja par tavu slimību?

Publiski par slimību pateicu tikai pēc vairāk nekā gada. Ģimenei pateicu pēc vairākām nedēļām. Es nezināju, kā to pateikt. Tas tiešām ir grūti, jo negribu, ka kāds mani žēlotu. Es jutos vesela, un es izskatījos vesela. Šķita, ka viss ir kārtībā pat tad, ja tā nebija. Māte bija viens no pēdējiem tuviniekiem, kam pateicu, jo zināju, ka viņa visvairāk pārdzīvos, visu pārspilēs un domās vissliktāko. Es uztraucos vairāk par viņu nekā par sevi, tāpēc bija grūti pateikt. Pārējā ģimene to uztvēra mierīgi, un paši aizgāja pārbaudīties.

Kāda bija draugu attieksme?

Draugi nomainījās. Daudzi, kuri visu laiku it kā bija, no manas dzīves aizgāja, savukārt tie, ar kuriem man desmit gadus kontakta nebija, atgriezās. Tas bija un vēl joprojām ir ļoti interesanti.

Ar kādiem stereotipiskiem uzskatiem tu sastapies?

Nezinu, vai tos var saukt par stereotipiem, bet daudzi paziņas domāja, ka es tēloju un gribu sev pievērst uzmanību. Šos izteikumus dažbrīd joprojām dzirdu apkārt.

Kas cīņā ar slimību bija emocionāli pats smagākais? Kāpēc?

Neziņa. Nekad nevar zināt, kas būs tālāk. Es esmu cilvēks, kam

patīk plānot, visu zināt uz priekšu un kontrolēt. Esmu perfekcioniste, un visam vienmēr jābūt savās vietās. Šī neziņa mani ļoti iedragāja, bet arī izārstēja no tā un iemācīja, ka visu vienmēr nevajag zināt.

Kur radi spēku cīnīties? Vai ir brīži, kad gribas padoties?

Tas varbūt izklausīsies iedomīgi, bet mans iedvesmas avots biju un esmu es pati. Man ir milzīgi sapņi, kurus vēlos piepildīt.

„Tie bija 90. gadi, kad neviens vēl neapjauta, ko solārijs nozīmē.”

Ja es varu tos nosapņot, tad varu izdarīt. Lai sapņus piepildītu, ir nepieciešams laiks, noteiktas prasmes, zināšanas un ir jāiziet cauri dažādiem posmiem. Tiecoties pēc tiem, nekāda īsā ceļa nav – ir tikai garais. Ja ceļš bijis īss, tad tas, ko ieguvu, nav īsts.

Ko slimība tev iemācīja?

Es neteiktu, ka tieši slimība, bet daudzu notikumu virkne pirms un pēc tās iemācīja vairāk rūpēties par savu garīgo veselību. Esmu ieviesusi daudz jaunu paradumu, ko agrāk nekad negribēju darīt. Viens no tiem ir aukstā pelde un duša, elpošanas vingrinājumi, meditācija un

domu manifestēšana. Noteikti esmu kļuvusi daudz garīgāka nekā kādreiz. Zinu, ka lielākā daļa manas problēmas bija prāta nesakārtotība. Biju *dzelzs lēdija*, taču tagad esmu kļuvusi daudz emocionālāka.

Ko der paturēt prātā cīņā ar ādas vēzi?

Man pateica, ka saule ir mans ienaidnieks un ka es vairs nedrīkstu tajā uzturēties. No tā brīža izlēmu iepazīt sauli citādāk. Lietoju visspēcīgākos Latvijā nopērkamos aizsardzības krēmus ar SPF 50, pieradinu sevi pie saules un draudzējos ar to vēl joprojām. Esmu dzirdējusi stāstus, ka ir tādi cilvēki, kuri no saules bēg, bet pēc tam metas čūlas, kad viņi iziet gaismā. Man tāda doma nav pieļaujama. Es labāk dzīvoju īsāku dzīvi, bet normālu, nevis garu un mokošu.

Kā tu sevi raksturotu kā personību pirms slimības un pašlaik?

Esmu kļuvusi mierīgāka, lai gan daži tāpat mani dēvē par tādu klaunu. Es daudz vairāk jūtu līdzīgu cilvēkiem – manī ir attīstījusies empātija. Nepārtraukti meklēju diskomfortu, lai sevi un ķermeni attīstītu vēl vairāk. Līdzko esmu komfortā, tas nozīmē, ka kaut kas nav kārtībā. Cenšos sevi uzturēt, lai tad, kad šādas lietas notiek, es tās varu garīgi un fiziski izturēt un nesabrukt.

Elizabete Rublāne

Intervija tapusi sadarbībā ar Rīgas Stradiņa universitātes studentu mediju *Skaļāk*.

„Mans iedvesmas avots biju un esmu es pati. Man ir milzīgi sapņi. Tiecoties pēc tiem, nekāda īsā ceļa nav – ir tikai garais. Ja ceļš bijis īss, tad tas, ko ieguvu, nav īsts.”

Ievas Bitenieces arhīva foto

PASAULĒ

Izmantojot divus attēlus un nelielu informāciju par kādu pasaules vietu vai objektu, mēģini atpazīt, kā to sauc!

Kas tā par vietu? 4. kārtā

Šis dabas rezervāts ir teritorija dabaszinātņu studijām. Tā izveidota 1934. gadā un aizņem 10 990 kvadrātkilometrus. Lielākais ezers ir 246 kvadrātkilometri. Tur atrodas arī vienīgais šīs valsts geizeru baseins un kalnu grēdas ar daudziem gan aktīviem, gan izmirušiem vulkāniem. Skarbā klimata, vulkānu un geizeru sajaukuma dēļ to bieži sauc par Uguns un ledus zemi. Rezervāts galvenokārt pieejams zinātniekiem, bet uzņem arī ap 3000 tūristu gadā, tie par to maksā dārgi un ierodas ar helikopteru vienas dienas vizītē. Vieta iekļauta UNESCO pasaules mantojuma sarakstā.

Atbildi gaidām līdz **4. februāra 11.00**, to sūtīt konkursam *Pasaules pazinējs, Kurzemniekam* 1905. gada ielā 19, Kuldīgā, LV-3301, vai e-pastā: konkursi@kurzemnieks.lv vai iemest redakcijas durvju pastkastē.

3. kārtas atbilde: Birmingema, Lielbritānija.

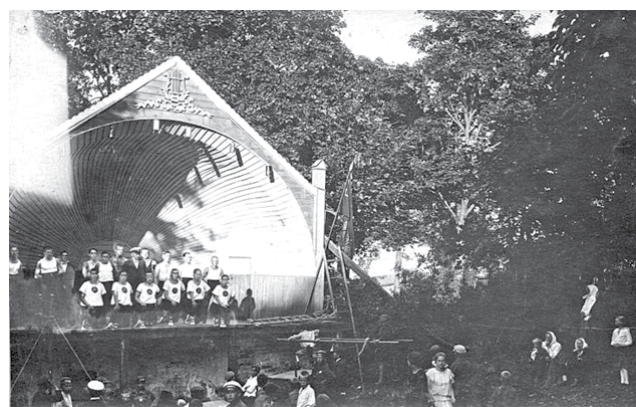
Pareizi atbildējuši: Ingars Neimanis, Vineta Kondraņicka, Ausma Kreidere, Gunta Folkmane, Daina Gerente, Rasma Stepe, Ojārs Silkans, Inese Midrijāne, Velta Višņevska, Ruta Orlova, Vilnis Bēniņš, Gunta Grundmane.

Konkursu atbalsta veikals *Cikāde*.

VĒSTURE

Kurzemnieks sadarbībā ar Kuldīgas novada muzeju piedāvā konkursu, kas liek papētīt vēsturi vai vienkārši atcerēties dažādus notikumus Kuldīgas, Skrundas un Alsungas novadā.

4. jautājums

Organizācijas *Strādnieku sports un sargs* dalībnieki sporta svētkos estrādē 20. gs. 20. gados. Kur atradās estrāde?

Atbildi un, ja ir, arī atmiņu stāstu par attēlā redzamo līdz **4. februāra 11.00** sūtīt e-pastā: konkursi@kurzemnieks.lv.

3. jautājuma atbilde: Ķīmales muiža Padures pagastā.

Pareizi atbildējuši: Ausma Kreidere, Daina Gerente, Ingars Neimanis, Ojārs Silkans, Velta Višņevska, Gunta Grundmane.

FOTOKONKURSS

Kas šajā attēlā ir citādāk?

Atrodi neatbilstības!

Konkursu atbalsta

Atbildes līdz **4. februāra 11.00** sūtīt e-pastā: konkursi@kurzemnieks.lv vai fotoattēlu, izgrieztu no laikraksta (ne kopētu), sūtīt redakcijai 1905. gada ielā 19, Kuldīgā, LV-3301, vai iemest redakcijas vēstulju kastītē.

Pareizi atbildējuši: Ingars Neimanis, Indra Grandava, Ojārs Silkans, Velta Višņevska, Daina Gerente, Ausma Kreidere, Gunta Grundmane.

MINI MĪKLU!

Kas tas ir?

Kas bez balķiem un bez dēļiem uztaisa tiltu?

Atbildes līdz **4. februāra 11.00** sūtīt e-pastā: konkursi@kurzemnieks.lv vai sūtīt redakcijai 1905. gada ielā 19, Kuldīgā, LV-3301, vai iemest redakcijas vēstulju kastītē.

Atbilde: ogle.

Pareizi atbildējuši: Ingars Neimanis, Ausma Kreidere, Gunta Folkmane, Daina Gerente, Rasma Stepe, Ojārs Silkans, Velta Višņevska, Anna Stumbre.

FEBRUĀRA ERUDĪTS

Atbildi meklējiet kādā no *Kurzemnieka* numuriem un līdz **4. februāra 11.00** sūtīt e-pastā: konkursi@kurzemnieks.lv!

Pirms cik gadiem Skrundai piešķirts pilsētas statuss?

Atbilde: *Latvijas Pasts* konkursu *Mans pastnieks* rīko desmito reizi.

Pareizi atbildējuši: Ausma Kreidere, Gunta Folkmane, Ojārs Silkans, Daina Gerente, Ingars Neimanis, Rasma Stepe, Indra Grandava, Velta Višņevska, Anita Šmitere, Gunta Grundmane.

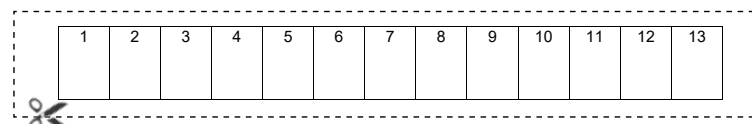
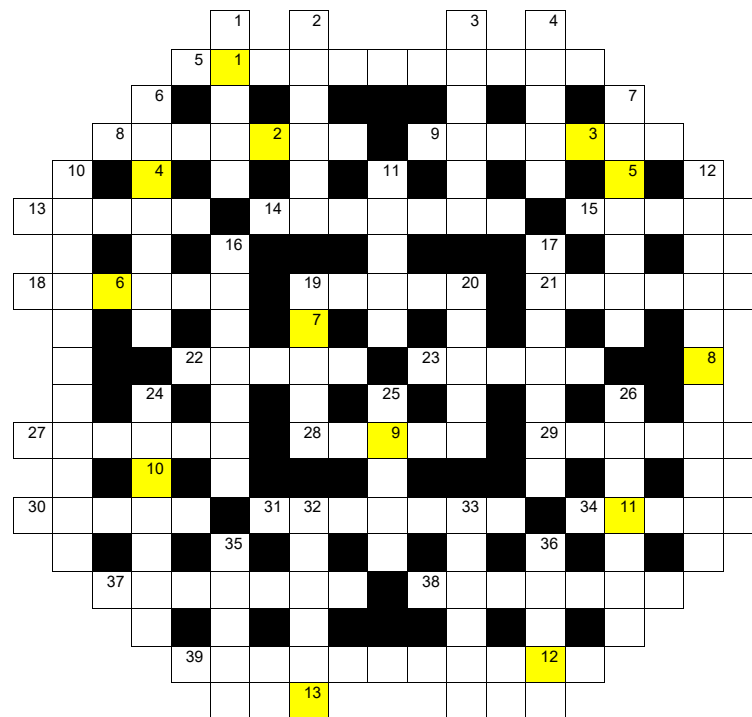

Konkursu atbalsta veikals *Pindzele*.

Rezultāti par pērnā gada pēdējo ceturksni un šīgada pirmo ceturksni tiks skaitīti kopā. Tad kļūs zināms, kuri aprīlī saņems balvas.

KRUSTVĀRDU MĪKLA

Veidojusi Sandra Vilsone.

Risinājumu gaidām līdz **4. februārim**.

Horizontāli. 1.Vadošs norādījums. 8.Alerģiska slimība, kurai raksturīgi ādas izsitumi un nieze. 9.Slepena, viltīga rīcība. 13.Akmens ar rupju, nelīdzenu virsmu. 14.Krājumi, līdzekļi izmantošanai noteiktam mērķim. 15.Balandu dārzenis ar tumši sarkanu, pāresnīnātu sakni. 18.Speciāla krāsns (māla izstrādājumu) apdedzināšanai. 19.Divmastu buru kuģis ar taisnām burām abos mastos. 21.Rezolūcija, spriedums. 22.Datne. 23.Spēcīga tieksme, vēlēšanās. 27.Nejauši ieraudzīt, uziet. 28.Gredzenveida koraļļu sala. 29.Diedzētu graudu produkts, ko izmanto alus gatavošanai. 30.Tiesas process. 31.Naftas pārtvaicē iegūta degviela. 34.Iekārts metāla disks, ko skandina signalizējot. 37.Auzamo stāvu piederums – garena laiviņas veida detaļa, ar kuru velkos ievēl audus. 38.Šķiedrains, nedegošs minerāls, ko lieto ugunsizturīgu celtniecības materiālu izgatavošanai. 39.Zinātnieks, kas pēta cilvēka izcelšanos un evolūciju.

Vertikāli. 1.Senindiešu mitoloģijā – dievu vadonis. 2.Ezera sala – maza, pēc gurķiem smaržojoša zivtiņa. 3.Skaļi, demonstratīvi strīdi. 4.Vīrieša vārds novembrī. 6.Likums. 7.Patmīlība. 10.Augstākā amatpersona Amerikas Savienoto Valstu štatos. 11.Zivs ar ļoti slaidu, veltenisku ķermeni, zaļganbrūnu muguru, dzeltenīgu vēderu. 12.Zobārstniecības speciālists. 16.Viens no dabiskajiem bitumeniem, ceļa seguma materiāls. 17.Aizsalušu ūdeņu ledus kārtā mākslīgi radīts caurums. 19.Godalga. 20.Graudzāļu dzimtas labības augu ģints. 24.Servjete. 25.Budistu priesteris un mūks. 26.Militārs konvojs, sardze. 32.Kūka – iegarens plaucētas mīklas veidojums ar krēma pildījumu un glazūras pārklājumu. 33.Augs, ko (attiecīgajā laukā) neaudzē, bet kas tur ir ieviesies. 35.Jāņogu ģints krūms ar lapām, kurām ir īpatnēja smarža, un melnām ogām ar zaļganu mīkstumu. 36.Vieta (jūrā) tālu no krasta.

Pareizā atbilde: BAKTERIOLOGS – mikrobioloģijas un epidemioloģijas speciālists, kas pēta baktēriju uzbūvi, fizioloģiju, bioķīmiju, iedzimtību, mainību un izplatību dabā.

Atbildes

Horizontāli. 1.Katbads. 5.Vaganti. 9.Stikli. 11.Sudāna. 12.Mormoņi. 13.Anate. 17.Amūra. 19.Amānats. 20.Astars. 21.Išiass. 24.Atipija. 26.Bomis. 27.Osaka. 31.Eferi. 33.Bekars. 34.Logans. 35.Ūsainis. 36.Relapss.

Vertikāli. 2.Akteons. 3.Beks. 4.Daims. 6.Aksis. 7.Atds. 8.Tanburs. 10.Ammāna. 14.Toksīni. 15.Amareto. 16.Atašejs. 18.Mārsils. 22.Aplams. 23.Doplers. 25.Ekvants. 28.Mesli. 29.Filke. 30.Hapi. 32.Ogma.

Pareizi atbildējuši: Daina Gerente, Velta Višņevska, Ojārs Silkans, Bruno Mekšs, Gunta Vāciete, Gunta Grundmane, Alma Bredovska.

Atminējumu, izgrieztu no laikraksta (ne kopētu), sūtiet uz redakciju *Krustvārdu mīklu konkursam, Kurzemniekam* 1905. gada ielā 19, Kuldīgā, LV-3301, vai iemetiet redakcijas vēstulju kastītē!

Uzvarētājam dāvana gādāta sadarbībā ar salonveikalu *Akcents*.

Grib Labklājības ministrijas pretimnākšanu

Sociālajā jomā pašvaldības visvairāk skars pārmaiņas pabalstos un bāriņtiesu darbā. Kurzemes plānošanas reģiona attīstības padomē novadu vadītāji ar Labklājības ministriju (LM) pārrunāja nozares jaunumus un ierosināja, kas darbu varētu uzlabot.

IESAKA PĒC REFORMAS

Pašvaldību prāti aizņemti ne tikai ar Covid-19, bet arī administratīvi teritoriālo reformu. Turklāt jau pēc četriem mēnešiem būs vēlēšanas. Lai šīs lietas nepārkārtos, Kurzemes domju vadītāji ieteica vairāku noteikumu un prasību termiņu no jūlija pārcelt uz vēlākiem mēnešiem, jo jaunajām pašvaldībām būs grūti uzreiz ieviest visas izmaiņas.

ATTIEKSMEI JĀBŪT VIENLĪDZĪGAI

Drīz valdība lemsot par epidemioloģiskās drošības resursu papildinājumu ar SARS-CoV-2 antigēna testiem prioritārajām iestādēm. Lēmums gaidāms arī noteikumos *Par ārkārtējās situācijas izsludināšanu*, nosakot prasību testēt sociālās aprūpes centru darbiniekus. Ministrija cer, ka valdība pasteigsies un ka jau drīz varēs testus iepirkt par valsts naudu, bet tikmēr to darīt lūgtas pašvaldības. Tāpat LM lūdza iegādāties oksimētrus (tie mēra skābekli asinīs).

Savukārt pašvaldību vadītāji norādīja, ka no ministrijas gaida lielāku pretimnākšanu, izeju meklējot kopā. Līdzšinējā rīcība bijusi novēlota – atbildes, kā rīkoties, saņemtas tikai pēc divām nedēļām vai pat vēlāk. Starp valsts un pašvaldību sociālās aprūpes iestādēm valda nevienlīdzība.

NEVIENS NAV BAGĀTĀKS

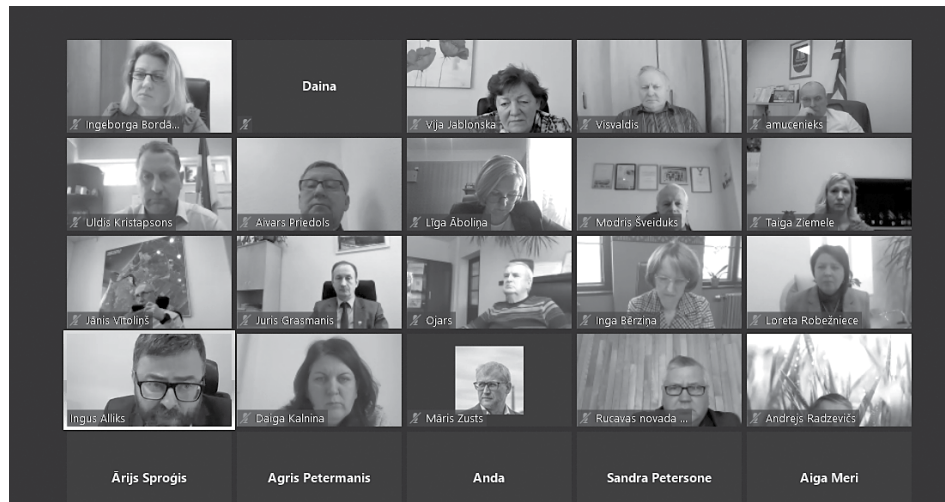
LM valsts sekretārs Ingus Alliks iebilda, ka ministrija tomēr rīkojusies operatīvi, taču resursu nepietiek: „Saprotams, ka pašvaldības vēlas, lai papildu izmaksas uzņemas valsts. Bet mums jau arī tā nauda nekur nestāv. Iesim un prasīsim, lai finansējumā iekļauj pašvaldības. Ja nauda tiks dota, tad visiem pēc vienādiem nosacījumiem – kā valsts, tā pašvaldības iestādēm. Varbūt nesaprašanās radās, cerot, ka aprūpes centriem infekcija ies garām. Tāpēc jau tagad nevajag vienam uz otru mest ar dakšām. Mēģināsim naudu atrast un sadalīt līdzvērtīgi. Tāpat rosināsim diskusiju par lielākām piemaksām tiem aprūpes centru darbiniekiem, kuri aprūpē ar Covid-19 saslimušos, lai to vienādotu ar veselības aprūpē strādājošajiem.”

Labklājības ministrijas valsts sekretārs Ingus Alliks: „Nav viena viedokļa, ka valsts ir turīgāka par pašvaldībām vai otrādi. Katrs gribam, lai kāds samaksā mūsu vietā, bet tā nenotiks. Jāskatās, kā resursus sadalīt līdzvērtīgi un efektīvi.”

Labklājības ministrijas valsts sekretāra vietniece Līga Āboliņa: „Dažos pabalstos pašvaldībās bija atšķirības. Turpmāk jābūt vienotai pieejai, kas atkarīga no ekonomiskās situācijas, nevis politiskas vienošanās.”

Kurzemes novadu vadītāju diskusija bija mierīga, tomēr dažos jautājumos viņi vēlējās, lai Labklājības ministrija būtu atsaucīgāka.

KAUT NEDAUDZ LABĀK BŪŠOT

Kā norādīja LM valsts sekretāra vietniece Līga Āboliņa, izmaiņas pabalstu jomā un bāriņtiesu darbā daļēji ietekmējuši Satversmes tiesas spiedumi, kā arī pandēmija. Būtiskākās saistītas ar garantēto minimālo ienākumu (GMI). Ar šo gadu tas no 64 eiro paaugstināts līdz 109 eiro pirmajai vai vienīgajai personai mājāsaimniecībā. Tāpat celts ienākumu līmenis trūcīgajiem un maznodrošinātajiem, kā arī visām valsts sociālā nodrošinājuma pabalsta saņēmēju grupām, minimālo pensiju aprēķina bāze, noteikts papildu koeficients par katru darba stāža gadu. Atbalsta veidu ir daudz, tostarp ne tikai mazāk nodrošinātajiem. Tādējādi dzīve kaut cik varētu uzlaboties vairāk nekā 140 tūkstošiem iedzīvotāju.

VAJAG VĒL MILJONUS

Vienlaikus L.Āboliņa piebilda, ka ienākumu sliekšņu paaugstināšana piesaistīta sociāli ekonomiskajiem rādītājiem, lai nodrošinātu tai adekvātumu kopējā ekonomikā. Tas nozīmē, ka valsts un pašvaldību atbalsta pieejai jābūt vienotai. Ministrija noteikusi, ka minimālā ienākuma sliekšņi turpmāk jāpārskata ne retāk kā reizi trīs mēnešos. Lai ienākumu līmeni un dažādos pabalstus celtu, šogad papildus vajag 70,66 miljonus eiro no valsts un gandrīz 26 miljonus no pašvaldību budžeta. Valsts sekretāra vietniece prognozē, ka pašvaldību slogs ja ne tagad, tad vismaz turpmākajos gados varētu mazināties.

NAV SVARĪGI, KUR DZĪVO

„Atbalstam jābūt vienotam neatkarīgi no tā, kurā pašvaldībā cilvēks dzīvo,” skaidroja LM pārstāve. „Kā atceramies, par GMI diskutēts dažāda līmeņa sarunās. Satversmes tiesa atzinusi, ka tam jābūt sociāli ekonomiski izmērāmam un atkarīgam no situācijas valstī, nevis politiskas vienošanās.”

Viens atbalsta veids, kuram katrā pašvaldībā ir savi kritēriji, ir mājokļa pabalsts. Viens novads piešķir naudu kurināmajam,

cits deva īres vai apsaimniekošanas maksas atlaidi u.tml. Satversmes tiesā konstatēts, ka situācija valstī ir ļoti atšķirīga. Tāpēc ar šo gadu ieviesta vienota pieeja.

Labklājības ministrija: „Varbūt nesaprašanās radās, cerot, ka aprūpes centriem infekcija ies garām. Tāpēc jau tagad nevajag vienam uz otru mest ar dakšām.”

AUGSTĀS PRASĪBAS ATLIKTAS

Runājot par bāriņtiesām, L.Āboliņa uzsvēra divus aspektus, kāpēc izmaiņas vajadzīgas. Viens saistīts ar gada nogalē pieņemtajiem grozījumiem Covid-19 infekcijas izplatības pārvaldības likumā. 1. janvārī

bija jāstājas spēkā tam, ka bāriņtiesu priekšsēžiem un locekļiem ir paaugstinātas izglītības un pieredzes prasības, bet tās atceltas līdz 1. jūlijam. „Manuprāt, tas daudzās pašvaldībās noņēma spriedzi, jo visi bāriņtiesu darbinieki tās nebūtu varējuši izpildīt, lai gan likumā tās iekļautas jau pirms pieciem gadiem,” secina LM pārstāve.

Otrs aspekts saistīts ar izmaiņām Bāriņtiesu likumā, tostarp pārraudzībā pēc novadu reformas. Par to bijušas visplašākās diskusijas, un tās turpināsies, jo skar gan pašvaldības, gan vairākas valsts iestādes.

Dzīve kaut nedaudz labāka varētu kļūt 140 tūkstošiem iedzīvotāju.

Tas skars:

Sociālo pabalstu izmaiņas vispirms saistītas ar GMI celšanu.

Izmaiņas no 1.janvāra

- Palielināts GMI līmenis
- Palielināts trūcīgas un maznodrošinātās personas ienākumu līmenis
- Paaugstināts VSNP visām saņēmēju grupām
- Diferencēts VSNP pēc nodarbinātības fakta personām ar I un II invaliditātes grupu
- Paaugstināta minimālo pensiju aprēķina bāze
- Piemērots vecuma pensijas aprēķinā papildu koeficients par katru darba stāža gadu

Minimālā ienākuma sliekšņa paaugstināšanai vajadzīgais valsts un pašvaldību papildu finansējums.

	2021.gadam	2022.gadam	2023.gadam
Valsts budžets	70,66 milj.	70,99 milj.	71,01 milj.
Pašvaldību budžets*	25,04 milj.	23,06 milj.	21,17 milj.

* T.sk. no pašvaldību budžetiem, lai palielinātu sociālās garantijas bāreņiem un bez vecāku gādības palikušiem bērniem

PĀRDOD

Pašaudzētu, svaigu **CŪKGAĻU** ar piegādi (ceturtiāļu vai pusciņu).
Tāl. 27507646.

SIA **Vēvers** pārdod priedes skaidu kuri-nāmās **BRIKETES** ar piegādi. Cena: 130 eiro. Tāl. 26651831.

Pārdod kokskaidu **BRIKETES**, 120 EUR/t + piegāde. Tāl. 28196838.

Piedāvājam kvalitatīvas bērza **BRIKETES**, ilgi deg, mazs pelnu atlikums, ar visu piegādi Kuldīgā, tikai 128,80 eiro par paleti. Tāl. 20331463.

Skaldītu lapkoku **MALKU**.
Tāl. 27885688.

Sausu **MALKU** maisos, kravās.
Tāl. 26544462.

SIA **AJG plus** – sazāģētu nomaļu **MALKU**. Tāl. 29399939.

Pārdod ar piegādi zāģētavas atgriezumu **MALKU**; skaldītu malku; 3 m garu meža malku. Tāl. 29249578.

Pārdod skaldītu **MALKU**. Tāl. 28766158.

Sausu **MALKU**. Tāl. 29254530.

PĒRK

Craftwood PĒRK MEŽA ĪPAŠUMUS visā Latvijā, cena: 1000–10 000 EUR/ha. Samaksa darījuma dienā. Tāl. 26360308.

Z/s **SMAIDAS** pērk **MĀJLOPUS**.
Tāl. 29437251, 28393052, 63341221.

Zirgu, liellopu **PĀRVADĀJAMO PIEKABI**. Tāl. 24914134.

AUTOMAŠĪNAS. Tāl. 20294598.

MONĒTU kolekcijas, papīrnaudu, nozīmītes, pulksteņus, vācu ķiveres, sprādzes u.c. Tāl. 26864735.

DAŽĀDI

MODRA AUTOSKOLA rīko B (10.02.), BE, C (09.02.) un CE kategorijas kursus Kuldīgā. Tāl. 23071223, 26120089.

Sertificēta **BŪVFIRMA** ar pieredzi veic dažādus būvdarbus, dokumentācijas noformēšanu. Tāl. 29705025.

VAJADŽĪGI

SIA **Rajaks** (46102003750), Planīcas ielā 75, Kuldīgā, – **STRĀDNIEKI** kokzāģētavā darbam ar lēnāģi. Darbs maiņās. Samaksa pēc izpēšanas, sākot ar 650 EUR. Tāl. 26228615.

APSVEIKUMS

*Un kas par to, ka gadu vesels klēpis
Kā plavu ziedi laika vāzēs mirdz?
Gan sūrūmu, gan prieku katrs gads ir
slēpis,
Bet viss ir bijis vajadzīgs priekš sirds,
Lai sajustu, cik dzīve skaista,
Kur tā kā bite vari būt,
To sudrabu no mirkļu kārēm vācot,
Kas neapsūb un vējos nepazūd.*

/K. Apškrūma./

Sirsnīgi sveicam
ALBERTU KANENBERGU
skaistajā jubilejā!

Elizabete un Andris Averati

LĪDZJŪTĪBAS

*Visskaistākā dzīve var pārtrūkt,
Negaidot rieta, neprasot sirdij,
Cik sāpju tā aizejot atstāj...*

/J. Jaunsudrabiņš./

Izsakām līdzjūtību lielajās bēdās
Tullu un Dreimaņu ģimenēm, MATĪSU
zaudējot.

Silvija, Edvīns

*Vai, zemīte, tev pietrūka
Smiļšu gultā gulētāju,
Ka tu mani arī sauci
Zem savām velēnām.*

/T.dz./

Izsakām visdziļāko līdzjūtību Ilzei, Intai
un Zigurdam, dēlu un mazdēlu mūžībā
pavadot.

Irma, Anžella, Irena

Klusums,

Tevis vairs nav, tikai atmiņas.

/A. Gļauda./

Izsakām visdziļāko līdzjūtību Zigrīdai
Vanagai, vīru smiltainē pavadot.

Ceturtais sekcijas kaimiņi

Visdziļākā līdzjūtība meitai Aijai, tēvam
LEONAM KALNIŅAM mūžībā aizejot.

Paziņa

Dusi saldi zemes rokās,

Lai tev sapņu nepietrūkst;

Miļas rokas ziedus noklās,

Un tev silti vienmēr būs.

/A. Straube./

Esam kopā ar Līgu, mammīti zaudējot.

PII Bītiķe kolektīvs

*Kad vakaram tavam neaust vairs rīts,
Kad mūžības gājiens tev iezvanīts,
Tad dvēsele brīva mūžībā iet,
Kur saule nekad vairs nenoriet.*

/B. Senkēviča./

Izsakām visdziļāko līdzjūtību Līgai un
leiviņai, vīru un tēti mūžībā pavadot.

Tuvākie kaimiņi Piltenes ielā 14

*Tā aiziet mūsu mīļie,
Aiziet no ikdienas rūpēm
Mierā un klusumā prom,
Paliek vien dvēseles gaisma.*

/Z. Purvs./

Izsakām visdziļāko līdzjūtību Zaigai
Grīnvaldei, mammu mūžībā pavadot.

Kuldīgas novada pašvaldība

*Vairs tikšanās gaišuma nebūs,
Ir atdots un paņemts viss.*

/Ā. Elksne./

Izsakām līdzjūtību EDUVARDA
PUPEĻA tuviniekiem, viņu mūžībā
pavadot.

M/B Mūsu cerība

*Skumji noliec galvas priedes klusās,
Nolīst ziedos ausmas mirdzums silts,
Nošalc vēsma: – Mierīga lai dusa,
Lai jums viegla tēvu zemes smilts!*

/L. Pēlmanis./

Izsakām dziļu līdzjūtību Annim Losānam
un ģimenei, vecākus zaudējot.

Krūmu ielas kaimiņi

UZMANĪBU!

**Kurzemnieka reklāmas nodaļa katru darbdienu
klātienē strādā no 9.00 līdz 12.00.**

Pārējā laikā sludinājumus un reklāmu var ievietot attālināti:

- izmantojot portālu *307.lv*, nospiežot ikonu *Kurzemnieks*,
- sūtot e-pastā: sludinajumi@kurzemnieks.lv.

Tāl. informācijai
25466688.

**Atceries abonēt
Kurzemnieku!**

MĀJDZĪVNIĒKS

Bailes par kaķi, kurš šķauda

„Pēdējā laikā veterinārijas speciālisti izteikuši minējumus, ka arī suņi, kaķi un mājas seski var ne tikai pārnēsāt jauno koronavīrusu, bet ar to arī saslimt. Mans kaķis sācis šķaudīt un tā kā klepot,” bažijas kuldīdzniece.

JĀNOSKAIDRO SIMPTOMI

Kuldīgas veterinārārste Marīta Līdaka skaidro, ka cēloni vislabāk noskaidrot ambulančē pie ārsta. Katrā klīnikā ir primārās aprūpes diagnostika, citur var nodot sarežģītākas analīzes. Veterinārārsti sadarbojas: ja ar vietējiem izmeklējumiem nevar diagnosticēt, nosūta uz kādu no lielajām klīnikām. „Nav tā, ka, jau ienākot pa durvīm, uzreiz taisa rentgenu vai sono-

grāfiju – vispirms jānoskaidro simptomi. Vairumā gadījumu tā nemaz nav nopietna saslimšana. Daļai izmeklējumu vajadzīga narkoze, jo dzīvnieks nevar kā cilvēks mierīgi pie aparāta nogulēt. Pat asins analīzes nav tik vienkārši noņemt – dažkārt jāiedod nomierinošas zāles. Turklāt jāņem vērā gadi – vecam sunim vai kaķim narkoze var būt liels apdraudējums ar letālu iznākumu. Tāpēc vispirms kārtīgi jāizvērtē, kas vajadzīgs. Šķau-

dīšana vien vēl nenožīmē, ka mīlulis saslimis ar Covid-19, jo vīrusu ir ļoti daudz un tie ir dažādi. Pret senāk zināmajiem ir vakcīnas, bet koronavīruss vēl tiek pētīts.”

SAVS ĪPAŠAIS VĪRUS

Latvijas Lauksaimniecības universitātes (LLU) veterinārmedicīnas doktors Kaspars Kovaļenko atzīst, ka kaķi var vīrusus saņemt līdzīgi kā cilvēki, tostarp Covid-19. Bet ir

īpaša tieši šai sugai raksturīga saslimšana ar koronavīrusu FCoV. Ar to mājdzīvnieks var inficēties jau agrā vecumā un gandrīz nemanāmi sadzīvot visu mūžu. Kaķu koronavīruss atrodas zarnu epitēlijā. Ar laiku notiek gēnu jeb punktveida mutācijas, un tās inficē imunitātes šūnas. Līdz ar to var attīstīties kaķu infekciozais peritonīts, kas samazina dzīvotspēju. Infekcijas slimībās simptomi kaķiem ir līdzīgi kā cilvēkiem: klepošana, šķaudīšana, iztecējumi no acīm, caureja. Jebkurā no šiem gadījumiem der vērsties pie veterinārārsta.

VAR BŪT ARĪ KOVIDS

LLU pētījumā ņemta vērā pasaules zinātnieku informācija, ka dažu sugu dzīvnieki var saslimt arī ar Covid-19. Tie ir kaķi, suņi, ūdeles, truši, cūkas, govīs un citi, taču ne visi to

nodod tālāk. Universitātes pētnieki klaiņojošajiem kaķiem šo vīrusu konstatēja, tomēr organismā atklājās Covid-19 antivielas. Tas nozīmē, ka vīruss iegūts no kādas virsmas dabā, iespējams, saskaroties ar cilvēku elpceļu izdalījumiem. Ņemtas analīzes arī no kaķiem, kuri dzīvo tajās mājās, kur ir Covid-19 pozitīvi cilvēki, taču dzīvnieku organismā vīruss nav atrasts. Cilvēkam, kuram ir infekcijas pazīmes, nav ieteicams doties pie dzīvniekiem, piemēram, patversmē, audzētavā vai saimniecībā un citās vietās, kur ir daudz dzīvnieku, jo pieredze rāda, ka šo slimību var nodot ūdelēm, cūkām un, iespējams, citiem. Mājas kaķim, kurš arī nedodas, risks saslimt ar šo vīrusu ir mazs, tomēr to nevar izslēgt.

Daina Tāfelberga

NEKAS NERADA LIELĀKU PRIEKU
KĀ DARBS, KO DARI AR SIRDĪ
UN MĪLESTĪBU.
TĀDĒĻ GALVENAIS MŪSU DARBĀ -
GANDARĪJUMS KLIENTU ACĪS
PAR KOPĪGI PAVEIKTO!

LATVIJAS LAUKU
KONSULTĀCIJU UN
IZGLĪTĪBAS CENTRS

LATVIJAS LAUKU KONSULTĀCIJU
UN IZGLĪTĪBAS CENTRAM

30

Paldies klientiem par uzticību!
PALDIES LLKC
darbiniekiem par sirds darbu!

LAI PĀRMAIŅĀM BAGĀTS MŪSU
JAUNĀIS DARBA CĒLIENS!
Mārtiņš Cimermanis,
LLKC valdes priekšsēdētājs

SEN

Sūru pļavu Solovkos

Vesels artelis Kuldīgas bezdarbnieku noslēguši līgumu par Sūru upes padziļināšanu. Minētie bezdarbnieki cītīgi strādā jau astoņas nedēļas. Kaļ biezo ledu un sasalušos upes krastus. Par trīs nedēļām darba tie ir saņēmuši avansu Ls 100, t. i., katram bezdarbniekam iznāk nepilni 3 lati trijās nedēļās. Kā var iztikt cilvēks ar ģimeni, kā tikt pie maizes? Darbs ir, bet nav maizes. Kad dabūs algu par darbu, to neviens nezina pateikt. Pilnīgi pamatoti un dibināti būtu jāprasa, lai minēto bezdarbnieku materiālo stāvokli kauču nostādītu uz tādiem pamatiem, lai viņi kārtīgi, katru nedēļu, par nostrādāto laiku saņemtu naudu. Kad jautājām strādājošos, kā tad viņi ir apmierināti ar savu darbu, tie vienkāršiem strādnieka vārdiem mierīgā garā atbildēja: „Mēs jau esam ar mieru strādāt, kauču iznāktu tas lats par dienu, bet, ka mums izmaksā 1 latu nedēļā, tad taču nevar iztikt – darbs ir, bet trūkst maizes.” Te noteikti jāprasa no pilsētas pašvaldības jautājuma steidzīga nokārtošana un normālāka naudas izmaksas nodibināšana.

Kurzemnieks 1933. gada 8. februārī

Kurmālnieki sveic Latviju fotogrāfijās

Kurmāles pagasta pārvalde apkopusi 40 fotogrāfijas, ko iedzīvotāji pērn iesūtījuši kā sveicienu Latvijai 102. dzimšanas dienā. Tās apskatāmas pagasta Facebook lapā un mājaslapā.

„Tā kā kovida dēļ visi svētki atcelti, aicinājām sūtīt fotogrāfijas,” saka pārvaldes vadītāja Dace Gūtmane.

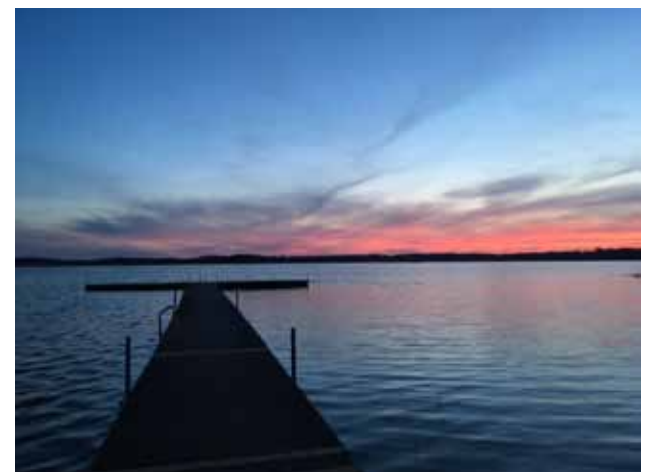
„Mums ir daudz skaistu vietu. Daudziem patīk Vilgāles ezera laipa. Smejām, ka mums ir pašiem savs Purvītis, jo katru dienu vērojama cita glezna. Tiklīdz būs iespējams, bildes izdrukāsim, lai izliktu pagasta izstāžu zālē.” Bildes iesūtījuši: Juris Štorhs, Inta Ziediņa, Raita Kuršinska, Evrika Zīverte, Uģis Bredovskis, Aina Sļis-

renko, Laura un Uldis Megņi, Edgars Megnis, D.Gūtmane. Pārvaldniece stāsta, ka šogad nolemts tradīciju turpināt: „Veidosim fotostāstu *Gadalaiki Kurmālē*, un ikviens var iesūtīt pagastā uzņemtās fotogrāfijas dažādos gadalaikos. Ziemas bildes jau gaidām.” Visu gadu var sūtīt e-pastā: inete.megne@kuldiga.lv.

Uģis Bredovskis noķēris idillisku ziemas dienu Kurmāles pagastā.

Elisa Rudzīte Daces Gūtmanes, Uģa Bredovska, Evrikas Zīvertes arhīva foto

Dace Gūtmane pie Vilgāles ezera laipas iemūžinājusi vienu no daudzajiem saulrietiem.

Evrikas Zīvertes pieradinātā lapsiņa izbauda diendusu.

TVITERA PĒRLES

Gaiss @ZaneGaiss
Otrklasnieks e-klasē skatās sklotājas atsūtītu video, ar skaidrojumiem dienas uzdevumiem. Tas sākas ar vārdiem - "Labrīt 1.februārī, sveicu tevi ar jaunās nedēļas sākumu!"
Otrklasnieks neizpratnē, runā pie sevis: - kāpēc jāsvieic? Nekā priecīga tak tur nav!

Līva Rotkale @rotkale
...ikvienai runai jābūt sakārtotai kā dzīvam organismam: tai jābūt savam ķermenim, kurā nedrīkst trūkt ne galvas, ne kāju un kurā ir gan rumpis, gan locekļi, kas saderīgi cits ar citu un ar visu kopumā.

Uldis Rozenfelds @baltairuncis
Šī ziema ar kupenu šķūrēšanu un grūti izbrienamām taciņām mūsu apresnējušai un bez sporta zāles palikušajai tautai nāk kā pestījošs tievkalpojums.

mamma Islandē @IslandeMamma
Vakar meitai bija "gulēt ir garlaicīgi" noskaņojums. Pēc kādas stundas vīrs atmeta ar roku, paņēma savu popkorna paku un iekārtojās meitas istabā ilgākai sēdēšanai.
Šorīt mana vizinātāja man svarīgi paziņo: Mamma, man tev ir noslēpums. Tētis vakaros manā istabā ĒD POPKORNU!!!